

LIAUDIES BALSAS

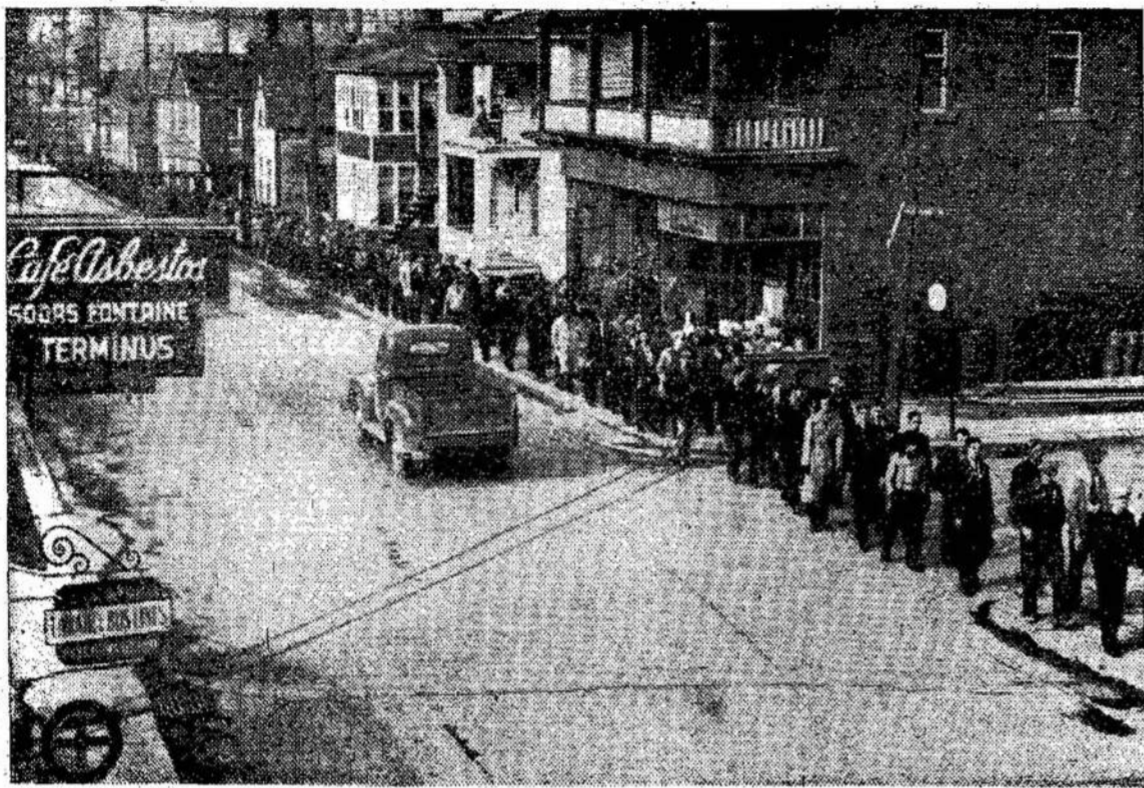
KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 8, Ont., Canada
Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 917

PENKTADIENIS, GEGUŽIO (MAY) 6, 1949, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XVIII

Asbesto darbininkai demonstruoja Asbestos miestelio gatvėmis. Jau trys mėnesiai, kaip jie streikuoja. Pranešimas sako, kad samdytojai ir traciai. Darbininkai reikalauja pakelti algas 15 centų į valandą.

Taikos Šalininkai Kanadoj Pridės Savo Balsą Prie Kitų Šalių Balso

TORONTO. — Čia renkasi delegatai iš įvairių Kanados vietų į Taikos Kongresą, kuris pakels Kanados taikos mylėtojų balsą ir sujungs jį su kitų šalių taikos mylėtojų balsu.

Dr. Endicott, šio kongre-

Tarybų Sąjungos Orlaiviai Esą Patys Greičiausi

MASKVA. — Laike Gegužės Pirmosios apvaikšiojimo čia Tarybų Sąjungos valdžia pademonstravo naujausius djetinius orlaivius, kurie atkreipė į save visų užsienio diplomatų atydą.

Nei vienas, kuris matė tuos orlaivius virš Maskvos, nebando užginčyti Maskvos laikraščių teigimą, kad tie orlaiviai yra greičiausi visame pasaulyje.

Gegužės Pirmoji čia buvo atžymėti labai iškilmingai. Demonstracija, kuri labai ilgai tęsėsi, susidėjo iš armijos, darbininkų, jaunimo, moterų ir kitų formacijų. Ją stebėjo Stalinas ir kiti Tarybų Sąjungos vadai ir užsienio diplomatai.

so iniciatorius, tik grįžo iš Paryžiaus, kur įvyko Pasaulinis Taikos Kongresas. Jis išduos raportą penktadienio vakare, Massey Hall, kur įvyks masinis mitingas.

Pranešimai rodo, kad kanadiečių Taikos Kongrese dalyvaus gražus skaičius atstovų iš įvairių vietų ir atstovaujančių įvairių šitikinimų ir užsiemimų žmones.

Kanadiečiai, palyginti, turėjo mažus nuostolius, tačiau dešimtys tūkstančių seimynų neteko savo jaunų sveikų vyrų. Daugelis paliko invalidais. Paprasti Kanados žmonės nenori karo. Jie nori taikos.

Didžiausios lietuvių kolonijos, Montrealas ir Toronto, irgi turės atstovybes šiame kongrese. Pažangūs demokratiniai Kanados lietuviai visuomet buvo ir bus su tais, kurie siekia taikaus gyvenimo pasaulyje.

Taika yra žmonijos laimė. Taika yra kūryba. Taikos metu gyvenimas kyla.

Karas yra žudynė, griovimas. Karas nubloškia tautas į skurdą, kankynes.

Karo žaizdas sunku užgydyti.

Kuriems sąlygos leis, nueikite pasiklausti Dr. Endicott ir kitų pranešimų apie taikos judėjimą pasaulyje.

Mitingas įvyks vakare, Massey Hall. Įėjimas laisvas visiems.

DERYBOS DEL BERLYNO BLOKAD. PANAIKINIMO

NEW YORK. — Tarybų Sąjungos, Amerikos, Britanijos ir Francijos atstovai veda derybas dėl Berlyno blokados panaikinimo.

Manoma, kad dar šią savaitę bus numatyta diena, kada blokada bus nuimta.

15,000 Indoneziečių Kalėjimose

BATAVIA, Indonezija. — Indonezijos kalėjimai prigristi politiniais kalniniais. Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus daviniais politinių kalinių yra 15,000 ar daugiau.

(Olandų kolonialė valdžia sako, kad kalinių yra 10,000.)

Olandai vadina Indonezijos patriotus gengstais ir kriminalistais.

Jie laikomi kalėjime be teismo.

Dar didesni patriotų skaičių olandai nužudė.

Katalikų Arcivyskupas Už Rėmimą Streikierių

MONTREAL. — Praėjusį sekmadienį čia prie katalikų bažnyčių buvo renkamos aukos asbesto darbininkams, kurie streikuoja jau ketvirtą mėnesį. Viso streikuoja 5,000 asbesto kasėjų, Asbestos miestelyje, Kvebeko provincijoje.

Aukų rinkimą autorizavo

Ickes Atakuoja Reakcininkus

NEW YORKAS. — Buvęs vidaus reikalų sekretorius Harold Ickes griežtai atakuoja vidaus reikalų sekretorių Krugą, buvusį armijos sekretorių Royallą, Marshallo plano ambasadorių Harrimaną ir kitus reakcininkus, kurie nori atsteigti Vokietijos ekonominę galią. Vieni iš jų tą daro iš žioplumo, o kiti sąmoningai.

Harold Ickes sako, kad jeigu Ruhro distrikte įsigalės industrialistai, tai gali sudaryti čia naciška militarinė mašina.

Ickes daro šią išvadą: Amerikai nėra reikalo bijotis išdavystės šalies viduj. Amerikai ir išlauko pusės, numatomoj ateityj, nėra pavojaus. Didžiausią pavojų Amerikai sudaro reakcininkai — Krugai, Harrimanai ir Royallai.

Hon. Leslie Frost, naujas Ontarijos premjeras.

arcivyskupas Joseph Charbonneau, kurio žinioje yra 1.500.000 katalikų. Aukos bus renkamos streikierių šeimynoms remti iki streikas užsibaigs. Derybos, kurios atrodė labai sėkmingos, staiga pakrypo blogojon pusėn.

Asbesto kasėjai reikalauja pakelti algas 15 centų į valandą. Kompanijos, dideliuose skelbimuose laikraščiuose, sako, kad kažkas negerai pasidarę su katalikų sindikatais. Girdi, jie jau nesivadina katalikų sindikatais. Jie užuodžia ką tai negerai, panašų į "komunizmą". Girdi, unija reikalaujanti teisių kištis į kompanijų reikalus. Tas viskas, žinoma, tik pasiteisinimas prieš visuomenę.

Arcivyskupo užgyrimas paramos streikieriams yra didelė parama streikieriams ir smūgis kompanijoms, kurios taip nežmoniška išnauodoja darbininkus.

Kompanijos buvo paskelbusios, kad išmes iš namų, kurie priklauso kompanijom. Matomai norėjo tokiu būdu priversti streikierius pasiduoti.

Liaudies Jėgos Sunaikino 8 Čiango Armijas

ŠANGHAI. — Peipingo radijas pranešė, kad liaudies jėgos sunaikino aštuonias Čiang Kai-šeko armijas pietų pusėj Jangtžės upės. (Nacionalistų armijos susideda iš apie 30,000 kareivių).

Tuo tarpu Sanghajus nekantriai laukia dienos, kada liaudies armijos šturmuos miestą. Nacionalistų kareiviai įsitaisė amerikoniškus kulkosvaidžius ant aukštų pastatų. Jie bijosi, kad neprasidėtų sukilimas.

Atrodo, kad nacionalistų jėgoms pabėgti iš Sanghajaus nebegalima. Gelžkelis, kuris eina į Hangčau, jau nukirstas. Pabėgimui jūromis taipgi maža progų, nes nacionalistų laivynas labai menkas.

Veikėjai Po Kanada

Tai turėtų būti naują premjerą Ontarijoje. Konservatų konkurencija Toronte nauju Ontarijos konservatų vadu išrinko Leslie Frost, buvusį provincijos išdininką.

Pagal veikiančias taisykles, šeimelį kontroliuojančios partijos lyderis užima ir premjerystę. O kadangi jis yra šeimelio narys, tai nėra jokių kliūčių tam.

Leslie Frost yra tas pats, kuris įnešė labdarybės įstatymo pataisą, kuri verčia Toronto Daily Star parduoti.

Atrodo, kad rinkimai į federalį seimą įvyks birželio 27 dieną. Visi atsiliepimai apie rinkimus pranašauja tą dieną.

Parlamentas jau paleistas. Aišku, kad parlamentas paleistas, tai nauji rinkimai artimi. Kelios savaitės anksčiau, ar vėliau, didelio skirtumo nesudaro.

Kontestas eis tarp daugelio partijų. Konservatai ryžtasi sumušti liberalus. Liberalai tikisi atsilaukti. CCF tikisi laimėti. Socialkreditariai taipgi mobilizuojasi.

Darbo Progresyvių Partija taipgi statys arti poros dešėtkų kandidatų. Jos kandidatai bus tose konstitucijose, kur ji turi daugiausia simpatikų.

Auto darbininkų unijos skyriai Windsore ir St. Catharines atmetė pasiūlymą remti CCF kandidatus.

Auto darbininkai pasilieka laisvę remti tokius kandidatus, kurie jiems geriau patiks, kurie bus artimesni jiems savo programa ir pasižadėjimais.

Vakarinio pakraščio laivų kompanijos, kuriom priklausoma 19 laivų, pasirašė sutartį su Kanados Jūrininkų Unija. Sutartis pasirašyta tokiomis sąlygomis, kokias statė rytinio pakraščio kompani-

joms. Apima virš 1,000 jūrininkų.

Rytinio pakraščio kompanijos norėjo apgauti jūrininkus, pasirašydamos sutartį su skebine unija. Dėl to prasidėjo streikas, kuris dar tęsiasi.

Tikėsit, ar ne, bet atsiranda ir unijų vadų, kurie mano, kad trumpesnė darbo diena nenaudinga darbininkam.

Vienu iš tokių vadų yra Charles Millard, plieno darbininkų unijos direktorius.

Jis sako, kad jeigu darbininkai turės daugiau liuso laiko, tai jie daugiau išgers alaus kur nors traktieriuose.

Geriausias būdas blaivybei praplėsti, kaip mano Millard, yra ilgos darbo dienos.

Valdžia bedarbius bušmenus siūnčia farmų darbui Otawos slėnyje. Tokių darbininkų net 200 atvažiuoja į Sudburį.

Ant farmų moką \$60.00 mėnesį algos ir duoda butą ir maistą. Bušmenai, tačiau, surandą, kad darbo sąlygos nepakenčiamos ir bėga iš jų.

Valdžia susirūpinusi Kanados eksporto mažėjimu. 1948 metais Kanada eksportavo prekių už \$3,000,000,000. Pusė eksporto buvo Jungtines Valstijas.

Taipgi reikia atsiminti, kad europiniai kraštai pirkto Kanadoje už amerikiečių dolerius arba Maršalo planas pasiuntė Europon iš Kanados prekių už \$690,000,000.

Kitai sakant, Kanada eksportavo į Jungtines Valstijas už \$2,190,000,000. Į kitas šalis eksportavo tik už \$810,000,000.

Jeigu ERP būtų sulaikyta, Kanados eksportas dar labiau nupultų.

Dėl stokos sveikatos apsaugos Ontarijos industrijoje, Ontarijos darbininkai turi

"Sveiki su pavasariu!" Kas jie tokie? Stan Francis ir Cy Mack. Tai "Share the Wealth" programos žvaigždės. Juos galima giriauti iš CBC Trans-Canada tinklo stočių šeštadieniais nuo 8.30 val. vakaro.

Newfoundlandas

Nesenai Newfoundlandas (naujai atrasta žemė) prisijungė prie Kanados ir dabar skaitosi dešimta Kanados provincija. Susipažinkime arčiau su tuo kraštu ir jo užsiėmimu.

Newfoundlandas randasi Kanados rytuose, prie Švento Lauryno įlankos. Šią salą atrado Jonas Kabotas (John Cabot) 1479 metais. Jis pranešė Henriui VII, kad vandenys prie Newfoundlando labai daug žuvies. Vėliau laikėsi kiti naujų žemių ieškotojai.

1583 metais Sir Humphrey Gilbert nusavino Newfoundlandą dėl Anglijos. Ilgą laiką Anglija ir Francija ginčijosi dėl Newfoundlando, bet 1713 metais buvo pasirašyta sutartis, pagal kurią Newfoundlandas buvo pilniausiai pripažintas Anglijai. Francūzams už tai buvo suteiktos teisės žuvauti šiaurvakariniam pakraštyje.

Buvo iškilę ginčai tarp Anglijos ir Jungtinių Valstijų dėl žuvavimo teisių, bet jie buvo likviduoti 1910 metų sutartimi, kuri buvo pasirašyta tarpininkaujant Arbitraciniam Tribunalui Hagoje. Amerikiečiams buvo užtikrintos teisės žuvauti įlankose, upeliuose ir uostuose.

Tokiu būdu, Newfoundlandas buvo Anglijos kolonija iki jis pasirinko susijungimą su Kanada.

Newfoundlando žmonės daugiausiai užsiima trimis dalykais: žuvavimu, popiermalkių ir popierio gamyba ir

\$35,000,000 nuostolių į metus, kaip apskaičiuoja Ontarijos sveikatos departamentas.

Departamentas nurodo, kad labai mažas skaičius darbininkų industrijoje gauna sveikatos priežiūrą.

Kanadietis

iškasimu žemės turty. Žuvis tur būt yra svarbiausia industrija Newfoundlando. Labai daug žuvies sugaunama taip vadinamame Grand Banks pakrantėje. Gulf srovės šildomas oras sutarpina sniegą ir ledus ant pakrantės esančių kalnų ir kalnelių. Bėgdamas vanduo nusineša į jūras daug maisto žuvisms. Už tai žuvų tenai labai daug. Neblogas žuvas ir palei Labradorą.

Newfoundlandiečiai gauda salmoną, silkes, vėžius, bet daugiausia sugauna kožuvių. Jie išdžiovina jas ir parduoda. Jie daug parduoda prezervų, kodžuvės aliejaus ir kitų žuvinų produktų. Arti 28,000 newfoundlandiečių užsiima žuvies gaudymu, prezervavimu ir pardavinėjimu. Žuvis sudaro ketvirtadalį Newfoundlando eksporto.

Antroji vietoj stovi popierio industrija. 1925 metais buvo pastatytos dvi popiericijos, viena Grand Falls, ant Exploits upės, o kita Corner Brook, ant Humber upės. Corner Brook įmonės yra didžiausios visame pasaulyje. Apskaičiuojama, kad Newfoundlando yra 16,000 ketvirtainių mylių miško, kuris gali būti ekonomiškai naudojamas popierio gamybai. Yra 900 mažų lentpiuvių, kuriuos parengia lentos ir kitą medžio medžiagą šalies reikalams ir eksportui. Medžio produktai sudaro 48 nuosimčius viso eksporto.

Kasyklos užima trečią vietą. Varis buvo atrastas dar 1890 metais. Yra geležies rūdos. Per praėjusius 50 metų buvo eksportuota 40,000,000 tonų geležies rūdos.

Newfoundlando nėra didelių plotų derlingos žemės, kuri būtų tinkama ūkininkystei. Žemė uolėta, nelygi. Taipgi Newfoundlando klimatas nelabai geras. Jis turi labai trumpą vasarą. Tiktai

Codroy ir Humber slėniuose kiek daugiau dirbamos žemės. Vyriausiasis agrikultūrinis produktas — mėlynos uogos, kurias eksportuoja sušaldytas.

Farmos Newfoundlando labai mažos. Daugelis jų turi ne daugiau vieno ekerio žemės. Jeigu siekia 5 ekerius, tai skaitomos didelės. Visoj provincijoj priskaitoma ne daugiau 5,000 žmonių, užsiimančių farmeryste.

RUMUNAI PRASO BRITUS UZDARVTI KONSULATUS

BUCHARESTAS. — Rumunijos valdžia prašo britus uždaryti konsulatus Konstantoj ir Clujuje. Sakoma, kad rumunai prašys uždaryti konsulatus ir Italiją su Turkija.

Bucharešte esantieji konsulatai prie ambasadų neliečiami.

PADEKOS ŽODIS

Mieliems giminiams William ir Rose Cherney, Rochester, N. Y., už gausias dovanas ir didelę piniginę paramą mums žengiant pirmuosius įsikūrimo žingsnius Kanados žemėje, tariame širdingiausiai lietuvišką aciū.

Juozas ir Elena Rutkunai
London, Ont.

Parduoda - ieško

Reikalinga Mergaitė

Reikalinga mergaitė ar jauna moteris dėl pagalbos motinai penkių kambarių bungalow. Du vaikai, nėra sunkaus darbo, nes užlaikoma moteris namų ruošai. Miegoti galima vietoje ar savame bute. Telefonuokit: KE. 9880. (Toronto.)

Namas Pardavimui

10 kambarių, kietų plytų, garažas ir įvažiavimas, kampinis namas, galima tuojaus užimti gyvenimui. Telefonuokit: LL. 2230, vakarais — nuo 6 iki 8 val. vak. (Toronto.)

Laiškas Dumčai

Pas mane yra atėję keli laišakai, vienas iš jų apdraustas, adresuoti Vytautui Dumčai.

Prašau kreiptis:
Ch. Pampalas,
387 Sherman Ave. N.
Hamilton, Ont.

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop
Skubus ir Geras Patarnavimas
P. MOTIEJUNAS
Savininkas
640 Main St., Winnipeg

ISGIRSKIT SVARBŲ RAPORTĄ
IŠ PASAULINIO

Taikos Kongreso

Kuri Išduos
Dr. J. Endicott

Penktadienį, Gegužio 6 Dieną
MASSEY HALL

Šiuo masiniu mitingu prasidės Kanados Taikos Kongresas, kuriame dalyvaus delegatai iš visų Kanados vietų. Prisdėkit prie judėjimo taikos palaikymui.
Pradžią 8 val. vak. — Laisva įžanga

Nr. 917

Priešakinė Lietuvos

Į Vilniaus ležinkelio jais pakmais; iš d tyti eilei Troškūnų Šalčininku Naradava ir kitiems chanizma kurios me giais kelia galba g grūdai, p krovimo t ti Kuibi gamykloj

Paskut niai ūkia stotis. Pe mėnesius ta 190 ele kiekis staklių, n t.t.

Artėjan iš brolišk siųstos k torinių l kėštinių mašinų. papildyta bainų par Tarybu randa vi nės taryb

Irengiam Telegraf

Centrin legrafe b salės lan je salėje tūra, ta gramų spaudos plačiais l tų, vilnie miestinių jimų salė delis lau no kiosku

Abi sa vaizdą: teracinė bos meni kabinami džiai, ire nē juosta iš pirmo mos į tre tį aparat

Patobulin žemės ūk

Vėtykl "Ūkmašin tuje, per puoti ligi

Pagal vir drg. Gron čiamia mi trukcija. bulintas pagamint tiek pat kaip ir l gimas Patobulin minami "Metalo"

Pasidairius po Tarybų Lietuvą

Priešakinė Technika Lietuvos Kaime

I Vilniaus stotį atvyko geležinkelio platformos su naujais pakrovimo mechanizmais; iš čia jie buvo pristatyti eilei tarybinių ūkių — Troškūnų (Anykščių aps.), Šalčininkų (Vilniaus aps.), Naradavos (Kauno apskr.) ir kitiems. Pakrovimo mechanizmai turi vagonetes, kurios mechanišku būdu bėgiais keliamos į viršų. Jų pagalba gali būti kraunami grūdai, pašaras ir kita. Pakrovimo įrengimai pagaminti Kuibiševo mechaninėje gamykloje.

Paskutiniu metu tarybiniai ūkiai gavo 5 elektros stotis. Per kelis pastaruosius mėnesius jiems buvo pateikta 190 elektromotorių, didelis kiekis metalo apdirbimo staklių, melžimo automatų ir t.t.

Artėjant sėjos kampanijai, iš broliškiųjų respublikų atsiųstos kelios partijos traktorinių penkiviagių plūgų, lėkštinių akėčių ir sėjamųjų mašinų. Šiemet bus žymiai papildytas respublikos kombainų parkas.

Tarybinuose ūkiuose atsiranda vis daugiau priešakinės tarybinės technikos.

Įrengiamos Centrinio Telegrafo Salės

Centriniam Vilniaus telegrafe baigiamos įrengti dvi salės lankytojams. Pirmojoje salėje veiks pašto agentūra, taupomoji kasa, telegramų priėmimo punktas, spaudos kioskas. Pasikėlę plačiais laiptais į antrą aukštą, vilniečiai pateks į tarp miestinių telefonų pasikalbėjimų salę, kurią sudarys didelis laukiamasis bei telefonų kioskų eilės.

Abi salės turės gražią išvaizdą: jų grindys išklotos teracinėmis plytelėmis, lubos meniškai papuoštos. Iš kabinami elektriniai laikrodžiai, įrengiama tarnsportinė juosta, kuria telegramos iš pirmo aukšto bus pateikiamos į trečią aukštą esančių aparatūros skyrių.

Patobulintos Konstrukcijos Žemės Ūkio Mašinos

Vėtyklės, kurias gamina "Ūkmašinos" fabrikas Alytuje, per valandą gali išarpuoti ligi 700-800 kg. grūdų. Pagal vilniečio inžinieriaus drg. Gromovo pasiūlymą keičiama minėtos mašinos konstrukcija. Įmonė teiks patobulintas vėtyklas, kurioms pagaminti bus sunaudojama tiek pat medžiagų bei darbo, kaip ir ligi šiol, gi jų pajėgumas du kartus padidės. Patobulinti maniežai, gaminami "Žagrės" fabrike. "Metalų" įmonė įsisavina

naujo tipo zigzaginių akėčių gamybą. Pastarosios bus pritaikytos įvairioms dirvoms įdirbti. Projektai šioms žemės ūkio mašinoms parengti Vietinės Pramonės ministerijos technikiniam biure.

Visasąjunginis žemės ūkio mašinų projektavimo institutas parengė naujo kultūriniam arimui skirtą plūgo projektą. Pirmuosius tokių plūgų pavyzdžius neseniai pateikė Odesos gamykla "Spalio revoliucija". Dabar naujo tipo plūgų gamybą įsisavina mūsų respublikos įmonės.

Džiugios Dienos Pas Melnragės Žvejus

KLAIPEDA. — Antrosios Melnragės žvejams nušvito džiugios dienos: jie susibūrė į kolektyvą. Artelės pirmininku išrinktas 69-metis žvejas drg. Tidikas.

Artelės nariai organizuotai vystys žvejybą, o taip pat gintaro rinkimą.

Mašinų-Traktorių Stotis Darbuose

KRETINGA. — Darbuose organizuojama nauja

mašinų-traktorių stotis. Jai išskirta 19 traktorių ir daug prikabinamojo inventoriaus. Komplektuojami mechanizatorių kadrai.

Su Rentgeno Pagalba

Rentgeno spinduliai vis plačiau panaudojami gydimui bei diagnozei nustatyti.

Neseniai Vilniaus rentgeno aparatūros dirbtuvės sumontavo antrąjį respublikos fliuografą — aparatą, skirtą masiškam gyventojų apžiūrėjimui. Fliuografas paskirtas Kauno tuberkuliozės dispensariui.

Klaipėdoje perduotas ekspluatacijon rentgeno-terapijos aparatas, kurio spindulių pagalba gydomi piktybiniai navikai ir kitokie susirgimai.

Naujais rentgeno diagnostikos aparatais pradėta naudotis Kauno universiteto klinikose, Pagėgiuose, Ukmergės tuberkuliozės dispanseryje ir kitur.

Reikšmingas darbas atliekamas Vilniaus 1-je Tarybinėje ligoninėje. Čia vyriausiasis respublikos rentnologas drg. Krotovas drauge su jaunu gydytoju drg. Gu-

rausku pirmieji Lietuvoje pradėjo rentgenokimografinį kraujo indų sistemos tyrimą.

Medicinos Pagalba Vietoje

BIRŽAI. — Daugiau kaip 15-20 kilometrų tękdavo seniau vykti Kupreliško valsčiaus gyventojams medicinos pagalbos. Po karo čia buvo įsteigta ambulatorija, o šiomis dienomis įrengta vaistinė. Dabar kupreliškiečiai medicinos pagalbą gauna vietoje.

Ištraukos iš Operų Per Radiją

Pastaruosiu metu Vilniaus radijas savo muzikinėse programose ėmė transliuoti ištraukas iš žymiausių operų. Klausytojai jau girdėjo ištraukas iš Borodino operos "Kunigaikštis Igoris", Čaikovskio "Pikų Damos", Sanso "Samsono ir Dalinos", Rossini "Sevilijos kirpėjo" ir t.t.

Programą atlieka RRK simfoninis orkestras, choras, operos bei radijo komiteto solistai — Mažeika, Petraškevičiūtė, Dagelytė, Stasiūnas, Marijošius; kviečiami taip pat jaunieji dainininkai — Vilniaus konservatorijos studentai.

produkcija išaugo du ir net tris kartus. Respublikos pramonė viršijo prieškarinę produkcijos gamybą.

1949 metų pavasaris tapo Lietuvoje istorine riba ir istorikai ją laikys masinės kolektyvinių ūkių statybos respublikoje pradžia. Jeigu pernai iki sėjos pradžios buvo iš viso 500 kolektyvinių ūkių, tai dabar jų skaičius siekia beveik pusantro tūkstančio.

Kolektyvinių ūkių statybos augimas ne tik padidina valstiečių pajamas, bet taip pat įgalina Lietuvos žemės ūkį nuo primityvių žemės ūkio apdirbimo priemonių priversti prie priešakinės technikos. Respublikoje steigiamas dar 15 naujų MTS. Traktorinis parkas šiemet, palyginti su pernykščiais metais, padidėjo 4 kartus.

Ir Lietuvos kaimuose šis pavasaris mato kitą vaizdą, negu praėjusiais metais. Ne tas peizažas, kurį visomet tapė mūsų dailininkai, dabar yra būdingas Lietuvai. Vis dažniau ir dažniau mes matome ne atraižų laukus su nesuskaitoma daugybe ežių, bet plačius kolektyvinių ūkių masyvus. Ne arklys, velkas plūgą ir nusiminusiai žengias paskui jį valstietis, šiaudien sutinkamas laukuose, bet šimtai traktorių kelia kolektyvinių ūkių velėną.

Šių metų priešgegužinis Lietuvos kaimas — tai naujas socialistinis kaimas. Todėl nebekeista, kad buvęs paprastas valstietis — Kėdainių apskrities Karolio Poželos vardo kolektyvinio ūkio pirmininkas daro pranešimą Dotnuvos žemės ūkio akademijoje, o Lietuvos TSR Mokslų Akademija numato praveisti savo eilinę sesiją Šiaulių apskrities kolektyviniuose ūkiuose. Taip stiprėja mokslo ir darbo sąjunga. Taip laipsniškai ima nykti riba tarp fizinio ir protinio darbo.

Gegužės Pirmajai savo raportą ruošia ir kultūros darbuotojai. Jie su pasididžiavimu pažymi, kad Lietuvoje dabar kasdien išleidžiamos dvi knygos daugiatūkstantiniu tiražu. Rašytojai kuria naujus veikalus. Lietuvoje ypatingai populiarūs romanai "Po audros" — Dovydaičio ir "Kalvio Ignoto teisybė" — Gudaičio, nauji Venclovos eilėraščiai ir Tilvyčio poema "Usynė". Teatrai ruošia pastatyti naujų pjesių: "Taip prasideda gyvenimas" ir "Obelys žydi", kuriose pasakojama, kaip Lietuvos kaime vyksta kolektyvinių ūkių statyba.

Gegužės Pirmosios šventė — darbo žmonių ir tarptautinio solidarumo šventė — dar kitaip vadinama pavasario švente. Jeigu čia pasinaudoti analogija, tai nūdieninį Tarybų Lietuvos gyvenimą (Pabaiga ant 12 pusl.)

Lietuvos Pavasaris

POVILAS GIEDRAITIS

Kai sėdau rašyti šį straipsnį apie prieš gegužinę Lietuvą, saulės spindulys prasišverbė pro langą ir pradėjo žaisti popieriaus lape. Kaip džiugios tos saulėtos pavasario dienos po lietingos, drėgnos žiemos!

Ankstyvo pavasario ir artimos vasaros žymės juntamos visur. Ištiesą dieną saulėtose gatvėse ir parkuose nenutyla skambus vaikų balsų choras. Aikštėse ir skveruose, kurių skaičius Vilniuje padidėjo apie 5 kartus, pasirodė įvairiausi vežimėliai su mažiausiais miesto piliečiais.

Sodininkai pastatė laiptelius po ūksmingomis liepomis, kurios praeitą rudeni tūkstančiais persikėlė iš priemiesčių miškų į Vilniaus gatves. Jas apkarpo pagal tam tikrą matą, kad kiekvienas medis būtų vienodai žalias ir garbanotas. Žiūrėdamas į sodininkų darbą, prisimenu kitą pavasarį — 1945 metų pavasarį, pirmąjį po Lietuvos išvadavimo iš vokiškųjų fašistinių grobikų. Pamenu juodus išdegintus laukus, kuriuose nebuvo nė žolėlės. Tik kur ne kur žydėjo per stebuklą išlikusios vienišos obelys.

Ir štai atėjo 1949 metų pavasaris. Ten, kur įsiūtė fašistai atsitraukdami paliko dy-

kumos zoną, dabar žydi sodai. Gamyklų ir namų griuvėsių vietoje atsirado naujų pastatų korpusai. Jeigu dar prieš naujus metus Vilniaus ir kitų miestų gatvėse kiekviename žingsnyje pasitaikydavo statybiniai pastoliai, tai dabar daugelis pastatų nuo jų apvalomi. Prieš džiugaujančius miesto gyventojų žvilgsnius kyla atnaujinti didingi pastatai.

Prieš metus TSR Sąjungos Ministrų Tarybos Pirmininkas Josifas Stalinas pasirašė nutarimą "Dėl priemonių Vilniaus miestui atkurti". Kas Vilnių matė prieš karą, tas prisimena jo siauras, kreivas gatves, skersgatvius ir grįžgatvius. Atsistatydamas miestas keičia savo išvaizdą. Centre išsiplečia miesto magistralės. Liūdo Giros gatvė, viena siauriausių, tampa pačia erdviausia. Jos plotis sieks 30 metrų. Taip pat pasikeitė ir Jogailos, Petro Cvirkos, Komjainimo, Komunarų gatvės. Artimiausiu laiku jomis eis pirmas Lietuvoje troleibusas. Rekonstruojama ir Neries upės pakrantė. Čia bus įrengtas didžiulis sporto stadionas, didelis parkas, baigiami statyti mokslininkų namai.

Savo išvaizdą keičia ir priemiesčiai. Čia — nauji Vilniaus pramoniniai pasta-

tai.

Pavasaris sutiko Lietuvos miestų gatvėse ir daugelį kitų permainų. Šiauliuose ir Šakiuose, Kaune ir Klaipėdoje — visur yra tūkstančiai kvadratinų metrų naujo, jau atiduoto naudotis gyvenamo ir pramoninio ploto.

Pavasaris — tai lyriškas metų laikas. Aprašydami pavasarį, poetai klausos paukščių čiulbėjimo, gėrisi pirmųjų gėlių kvapu. Taip, visa tai tiesa, bet mums žinomas ir kitoks pavasaris — darbo ir kūrimo pavasaris. Apie jį ir norisi pasakyti, nes jis apibūdina jauną Tarybų Lietuvą.

Kaip ir pernai, respublikos darbo žmonės, ruošdamiesi sutikti Gegužės Pirmąją, išplėtojo socialistinį lenktyniavimą. Bet ir čia yra vienas ypatumas. Pernai Klaipėdos tekstilės kombinatas "Trinyčiai" dar pergyveno darbo pradžios sunkumus, o dabar jis pasirodė priešgegužinių lenktynių iniciatorium. Tokią garbingą teisę galima išsikovoti tik per aukštai našų stachanovinį darbą. Ir Klaipėdos kombinatas išsikovojo tą teisę. Taip pat žymiai pasitempė ir kitos įmonės. Pernai darbo našumas vidutiniškai padidėjo beveik 13 procentų, o daugelyje pramonės šaku

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: WAverley 0592

NE VISUR TINKA VIENODAS MAŠTAS

Kapitalizmo garbintojai myli kiekvienos šalies gyvenimą matuoti amerikonišku mastu. Ypatinai jiems patinka lyginti tarybinių šalių gyvenimą su Amerikos gyvenimu. Kapitalizmas, sako jie, duoda daug geresnį gyvenimą. Bet ar galima amerikonišku mastu matuoti gyvenimą visose šalyse?

Kapitalizmas ne vienoj Amerikoje. Kapitalizmas tebėra Anglijoje, Francijoje, Italijoje, vakarinėje Vokietijoje, Indijoje ir daugelyje kitų vietų. Indija valdė kapitalistinę Angliją. Ar tenai gyvenimas yra bent kiek panašus į Anglijos? Tos pačios Anglijos gyvenimas šiandien toli atsilikęs nuo Amerikos. Tenai žmonės turi pasitenkinti uncija mėsos ir savaite.

Vokietija buvo veikiausiai aukščiausia pakilusis šalis Europoje. O kaip žmonės tenai gyveno? Globe and Mail leidėjas George McCullagh rašo iš Europos, kad vokiečiai gauna nuo 200 iki 300 markių į mėnesį. Tuo tarpu alaus litras kainuoja 35 markes. Vokietija, tačiau, nenukentėjo nuo karo tiek, kiek kiti kraštai. Tiesa, paskutinėmis dienomis ji gavo gerą dozę, bet negalima sakyti, kad Vokietija buvo tiek sugriauta, kiek Lenkija ar kitos šalys, kur frontas perėjo du kartus.

Amerika nematė karo sugriauto pastato šimtus metų. Du didieji pasauliniai karai praturtino Ameriką, o ne skurdino. Kada kitos šalys degė ir skendo kraujuose, tai Amerika augo, turtėjo.

Ar tarybinė sistema geriau aptarnauja žmones, galima spręsti iš palyginimo su tuo, kaip aptarnavo senoji sistema toje šalyje. Pavyzdžiui, norint suprasti, ar tarybinė santvarka geriau aptarnauja Tarybų Sąjungos žmones, reikia lyginti ją su caro laikų santvarka.

Iš Lietuvos spaudos mes matome, kad tarybinė santvarka daug geriau aprūpina darbo žmones, darbininkus ir valstiečius. Jiems atiduota žemė, fabrikai. Pasidarė plačiai prieinamas mokslas. Štai per keturius metus buvo duota daugia vaikams Lietuvos šeimoms 206,182,000 rublių valstybinių pašalpų. Veltui gydymas, socialė apdrauda. Nors karas paliko daug žaizdų, tačiau gyvenimas vejasi pirmkarinį standartą.

Be abejonės, turtingieji sluogsniai turėjo nusileisti žemyn. Jie nepatenkinti. Bet jie nesudaro didelio skaičiaus žmonių. Kita, jie nenublokšti į "pragarą". Jie gali pasidaryti gyvenimą, kaip ir kiti.

Lietuvoje įgyvendinamas socialis teisingumas. Kiekvienas gauna pagal darbą. Posakis, "Kas nedirba, mielas vaike, tam ir duonos duot nereikia," dabar labai tinka. Nuosirdžiai dirbdami, visi gali pakilti. Savo darbu jie gali daug atsiekti. Bet kito prakaitu dabar nebus galima įsigyti dvarus ar vilas.

SUNKU TIKETI, BET...

Nesenai Toronto priemiestyje duobėj prigirė vaikūtis. Spauda, aprašydama nelaimę, iškėlė viršun, kad minėtas vaikūtis buvo atiduodamas kitiems. Tėvai, gyvendami valdiškuose barakuose, negali sutalpinti visos šeimynos. Tik pagalvokit, tokioj turtingoj šaly tėvai turi skirtis su vaikais dėl stokos tinkamų butų.

Kitas tėvas buvo patrauktas į teismą, kad jis nepilė teismo parėdymo. Teismas buvo įsakęs jam apleisti garažą, kuriame jis gyveno su neščia žmona. Žmogus, turėdamas neščią moterį, negalėjo rasti vietos. Niekas nenori įsileisti neščią moterį.

Tokių pavyzdžių labai daug. Jų yra kiekviename mieste. Kas svarbiausia, nei vienas iš tų, kurie taip gailiai apverčia Mindšentus, Čiang Kai-šekus ir tokius, nei negalvoja apie tų žmonių likimą.

"Civilizacija, kultūra, krikščionybė", šaukia jie, bet toje civilizacijoje, kultūroje ir krikščionybėje pūsta gyvi žmonės. Kokia čia civilizacija, jeigu pertekliuje, turte žmonės turi taip skurdžiai gyventi.

KAS NAUJO PASAULYJE

Kinijos diktatorius generalisimas Čiang Kai-šekas vėl prabilo. Šiuo sykiu jis truputį nuolaidesniu pasirodė. Kiek laiko atgal jis žadėjo sumušti komunistus per kelius mėnesius. Dabar pareiškė, kad nacionalistai laimės pergalę per tris metus.

Karo eiga Kinijoje, tačiau, jo žodžius muša į dulkes. Nacionalistai nesulaikė liaudiečių net ant tokios didelės upės, kaip Jangtzė. Nankingas pasidavė beveik be kovos. Sakoma, kad nacionalistų kareiviai pasiduoda tūkstančiais.

Nacionalistai turį orlaivių, bet jie esą laikomi ant Formosos salos. Ar jie taupo juos dėl pabėgimo, jeigu reikės, ar nepasitiki lakūnais, nežinia, bet jie nesuonia į talką armijoms.

Gandai apie pastangas nuimti Berlyno blokadą ir pradėti derybas dėl visos Vokietijos reikalo sutvarkymo pasitvirtina.

Prezidentas Trumanas pareiškė, kad Tarybų Sąjungos geru noru jis pilnai tikis.

Pagal Tarybų Sąjungos pasiūlymą, abi pusės turi panaikinti blokadą vienu kartu ir susitarti dėl atnaujinimo derybų Vokietijos klausimu. Atrodo, kad nutrūkę pa-

sitarimai Vokietijos reikalo sutvarkymui prasidės išnaujo. Kad daug darbo priešakyje, tai nereikia abejoti, bet vienaip, ar kitaip, tačiau reikės kada nors susitarti.

Indija tampa respublika. Bet ji pasiliks draugijoje, kurią sudarė dominijos ir Anglija. Žodis "britų" išmetamas. Vietoj "British Commonwealth of Nations" bus rašoma "Commonwealth of Nations".

Dominijų premjerų konferencija, kurioje Indija pranešė savo nutarimą pasiskelbti respublika, surado būdą apeiti ištikimybės karaliui klausimą. Karalius lieka tiktai kaip simbolis.

Indijos pasiskelbimas respublika yra ženklas tolimesnio byrėjimo britų imperijos.

Lenkų valdžia ketina duoti skundą tarptautiniam teismui ar Jungtinėms Tautoms, jeigu Kanada nesugrąžins meno brangenybių.

Tos meno brangenybės buvo atgabentos Kanadon dėl apsaugos karo metu. Klerikalai, kurie tuomet sudarė Lenkijos atstovybę Kanadoje, užslėpė jas, kada Lenderybų Vokietijos klausimu. Didžiama tų brangenybių

dabar esą Kvebeko valdžios žinioje.

Jungtinės Valstijos ir Britanija pripažino naują Sirijos valdžią su generolu Husni Zajim priešakyje.

Generolas Zajim nuvertė senąją valdžią ir įsisteigė savo.

Generolo Zajimo valdžia pasižadėjo nekludyti aliejaus vamzdžių, kurie numatomi praveisti per Siriją.

400 niujorkiečių užsimokėjo po \$50.00 už pietus, kurių metu kalbėjo Britanijos darbietis parlamento narys Lester Hutchinson ir Italijos socialistas senatorius Michele Guia.

Abu svečiai važinėja po Jungtines Valstijas kartu su Henry Wallace sakydami prakalbas už taiką.

Henry A. Wallace turėjo kalbėti irgi, bet dėl stokos laiko jo kalba buvo atšaukta. Jis užleido svečius.

Kalbėtojai nurodė, kad nėra tokių problemų, kurių nebūtų galima išrišti per derybas.

Naujas šeiminkas

VLADAS GRYBAS

Linksmrai pasveikina pažįstamos pirkaitės —
Aš vėl su kaimo broliais, štai, kartu.
O, kaip gyvenimas čia pasikeitęs
Per vienerius
Metus!

Valstietis man laukų platybę rodo:
— Čia avižas pasėsime, ten — miežius.
Apie skaityklos veiklą,
Naują vaisių sodą,
Jis susimąstęs dėsto pamažu.

— Ana, stalingradiečiai ką padovanojo! —
Paraitęs ūsą, rodo į laukus,
Kur auštanti
Naujos sėjos rytojų
Jau skelbia balsas traktoriaus kurtus.

Tai, kas laimėta, jis be rašto žino —
Ir tai, ką reiks suspėti lig sėjos.
Didžiuvos jis
Laukais kolektyviniais,
Ir tiki — laimė čia visų bujos.

Pagauna širdį tas jo džiaugsmas doras —
Plačiau ir pats galvoji ir matai.
Ir išbučiuoti jį
Šiandieną noris,
Paspausti ranką darbščiają kietai, —

Kad jis paliko menką dirvos kąsnį,
Varguos drėkintą prakaitu sūriu. —
Dabar jo žemė didelė, už saulę dar šviesesnė,
Nuo Antkalniškių
Iki pat Tian-šanės kauburių.

Si jauna panelė iškraptė iš savo "banko" visas sutauapas pirkti mamai šią gražią gėlę Motinų Dieną. Ir didžiulias bukietas negalėtų reikšti jai daugiau.

Pastabos

Nors lėtai, tačiau taikos judėjimas plečiasi po visą pasaulį. Darbo žmonės ir intelektualai, kurie kare nieko nelaimi, išsijudina į veikimą.

Reikia pripažinti, kad šis judėjimas už taiką turi atgarsius. Reakcinė spauda truputį susivaldė. Ji pamatė, kad agitacija už karą gali padaryti jai žalą.

Tarptautinė situacija irgi pagerėjusi.

Kad taip yra, galima spręsti ir iš komercinės spaudos. Labai mažai ji beraso ir apie Jungtinių Tautų susirinkimą. Matyti, kad tenai kalbos daug švelnesnės.

Atrodo, kad ir Berlyno blokados klausimas stovi daug geresnėje šviesoje.

Ne visiems, tačiau, gerai, kad taika stiprėja.

Kardelis savo laikraštyje verkia:

"Dėl ilgai neprasidėdancio konflikto gyventojų nuotikos labai nukritę".

Jis, žinoma, rašo apie Lietuvos žmones, bet apie tuos, kurių nuomonėms jis pritaria, kurių naudai jis dirba.

Senjojo režimo simpatikam reikia naujo kraujo praliejimo.

Mat karo metu daugiau progų visokiems oportunistams pasinaudoti.

"Kanaodoje Gegužės Pirmoji yra valstybinė šventė ir ji, kad ir nedirbama, bet prievoliškai apmokama," rašo J. Kardelis savo laikraštyje.

Iš kur Kardelis ištraukė tą? Nuo kada ta diena Kanaodoje pasidarė valstybinė šventė?

Pirmoji Gegužės Kanaodoje ne tik ne valstybinė šventė, bet ir ne visų unijų pripažinta. Tik kairiosios unijos švenčia ją. Labai mažai unijų yra išsikovojusios, kad būtų užmokama.

Ne labai senai nebuvo galima turėti mažą susirinkimą svetainėje paminėjimui šios dienos.

Gegužės Pirmoji Londone priminė musolišką Romą.

Darbininkai, kurie bandė nepaisyti darbiečių valdžios uždraudimo turėti politines demonstracijas, gavo per galvas policijos buožę.

Mitingą Trafalgar skvėre šaukė Londono Unijų Taryba, reikšdama protestą prieš vidaus reikalų ministerio parėdymą, uždraudžiantį demonstracijas, o policija stengėsi išvaikyti.

Taip tai Anglijos darbie-

Kinijos sostinė Nankingas iš negu atėjo liaudies armijos oro. Darbo žmonės perėmė Liaudies jėgas supa Sangmiestą savo kontrolėn pirmą

Ką Kiti Rašo ar Sako

Kur Slėpsimės?

Senatorius Connally ir kiti kurie atominės bombos riteriai jau skelbia planus kur ir kiek atominų bombų dar nepaskelbus karo bus galima numesti ant Tarybų-Sajungos. Tuomi duodama svietui suprasti, jog tik mūsų militariniai ekspertai težino atominės energijos sekretus.

Visai kitokios nuomonės yra tie mokslininkai, kurie patys pagamino atominės bombas ir asmeniškai stebėjo jų sprogo pasekmes.

Vienas tų mokslininkų yra Dr. R. E. Lapp, visą laiką dirbęs atominės bombos planavime ir gaminyje ir pats asmeniškai stebėjęs jos išbandymus New Mexico tyruose ir prie Bikini salos, Pacifike.

Dr. Lapp parašė knygą "Must We Hide?" (Ar Būsime Priversti Slėptis?), kuri tik šią savaitę išėjo iš spaudos. Atominės bombos jis nebevynioja į storą slapybių misteriją. Priešingai, jis turįs užtikrinimą nuo mūsų buvusio ambasadoriaus Walter B. Smith, kad rusai mokslininkai žino viską kas reikia apie atominę bombą. Žino ir kitų šalių mokslininkai.

Dėlto didelę dalį savo mokslinių išvedžiojimų apie atominę bombą ir ką su ja galima atsiekti Dr. Lapp pasivėnčia ne ką mes padarysime kitur, pavyzdin, Tarybų Sajungoje, bet ko galime tikėtis patys.

Tris Amerikos didmiesčius — New Yorką, Chicagą ir Detroitą — Dr. Lapp atžymi geriausiais taikykliais, jei

tiška valdžia atsventė darbo žmonių šventę.

J. V.

prasiidėtų atominis karas.

Visą Chicagos vidurmiesčių (the Loop), anot Dr. Lapp būtų galima sulygtinti su žeme viena gerai pataikyta bomba. Tas pat atsitiktų su New Yorku ir Detroitu. Kiek geresnėje pozicijoje stovi Houston, Tex., ir Los Angeles, Calif. Tie miestai plačiau pasiskleidę ir jų industrija ne taip koncentruota viename daikte. — Vilnius.

Fašistai Pešasi

Savo laiku lietuviškije fašistai labai džiaugėsi, kad atsirado saujelė fašistuojančių ir baltarusių, arba gudų. Jie kalbėjo, kad su šiais gūdais, bus galima gražiai sugyventi ir veikti iš vien už "Lietuvos ir Baltarusijos išlaisvinimą iš bolševikų".

Dabar sužinome, kad iš tų pelų nebuvo jokių grūdų. Fašistai nesuskalba su fašistais. Lietuviški fašistai

savinasi Baltgudiją, bent jau jos tūlas sritis, o baltgudžiai fašistai reikalauja beveik visos Lietuvos!

Tas informacijos suteikia ne kas kitas, kaip fašistinės Amerikos Lietuvių Tarybos Informacijos Centras savo pranešime "Kas Drumsčia Lietuvių ir Gudų Draugiškumą". Tarp kitko, ten skaitome:

Daugelis senesniųjų baltgudžių veikėjų, netgi seniau vaidinusių rolę Lietuvos rėmuose, perėjo maskolių tarybon. Kiti suskilo į dvi pagrindines sroves: "Prezidento" Radoslavo Astrauskio vadovaujama "Baltgudijos Centrinė Taryba" ir buv. Lenkijos Seimo nario Abramčiko "Baltgudijos Liaudies Respublikos" vyriausybę. Galop, yra prorusiškoji srovė ir antirusiškoji "Krievičių" srovė. Visos srovės viena kitos napkenčia, ypačiai jų "prezidentai" — Astrauskis vadinamas nacių kolaborantu. Abramčikas vadinamas lenkų irankiu. Iš šalies žiūrint, atrodo, kad Abramčiko grupė yra skaitlingiausia, ji turi netgi reguliariai Vokietijoje leidžiamą organą "Backausčyna", kuriame bendradarbiauja lietuviškai suprantą žmonės.

Kas yra ypatingai būdinga, abi stambiausios grupės sau savinasi Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos vardą, praeitį ir laimėjimus ir patį "Litvos" ir "Litvonų" vardą. Abramčiko grupė Lietuvą vadina "Letuva" ir lietuvius "letuvisais" — suprask, neturinčiais nieko bendra su "Vialikaja Kniasstva Litouskaje" ("ne Letuviskoje") ir "Litva". Algirdas, Kęstutis, Vytautas, Jogaila ir tt. esą buvę "bielorusai", vadinesi pirmykščiu "licvinų" vardu ir jie baltgudžiai kalbėjo, baltgudžių monitų vaikai. Lietuvių "pretenzijos" į Vilnių ir Vilniją vadinamos "letvis-

ŠYPSENOS

Kuo Ji Kalta

Farmerys nupenėjo kiaulę. Jis manė papiausias ją kokią nors svarbią reikalui. Vieną dieną priėjus žmona tarė:

"Jonai, ar tu nepamiršai, kad rytoj sukaks 25 metai, kaip mudu apsivedėm? Papiukime kiaulę."

"Kodėl papiukti nekaltą kiaulę už tai, kas atsitiko 25 metai atgal?" atšovė vyras.

Jos Prašymas

Mergaitė savo vakarinę maldą užbaigė šiais žodžiais: "Prie to, sudėk vitaminus į pajų ar keiką, o ne į žuvų aliejų."

Labai Lengva

Filosofijos studentas, gerindamasis prie gražios studentės, kalbėjo apie meilę, gyvenimą, mirtį, istoriją ir kitus dalykus.

"Pavyzdžiui," tęsė jis, "visa bėda su moderniška visuomene yra tame, kad mes per daug esame specializuoti. Kad ir aš, gerai nusimanau apie dailę, bet neturiu mažiausio supratimo, kaip radio veikia."

"Tai kad nori," atsakė studentė, nusistebėjusi. "Visai menkniekis. Pasukį suktuką ir groja."

kij imperializm". Aukštaitijos ir Žemaitijos rezervato "stumbrai" reiškią nieku nepamatuotų pretenzijų į baltgudišką Vilnių ir Vilniją. Girdi, Lietuvos pusėje buvo likę "pora šimtų tūkstančių bielarusių", kuriuos letuvisai naikinę. Minimalinė Lietuvos siena su Baltgudija turinti eit pagal 1939 m. Lietuvos-Lenkijos administracinę liniją. Rytpūsiai turį priklausyti Baltgudijai — nes jai reikalingą angą į jūrą ir tas pajūris šiandien baltgudžių apgyventas.

"Backausčyna" veik nepraleidžia numerio negnybės "letuvisų imperializmo". Vienas autorių pasirašinėja Licvin-Gudas-Krėvė".

Vilnius, girdi, dar 12 amžiuje buvo "neūidelės baltgudžių valstybės sostinė, kuri tuomet įėjo Didžiosios Polocko Kunigaikštijos sudėtin. Pirmuoju istoriškuoju Vilniaus kunigaikščiu buvo 12 amžiuje Rascislav iš Polocko Usiaslavičių giminės. Pirmajam 14 a. bertainy Didysis Litvos Kunigaikštis Gedymin perkelia savo sostinę iš Baltgudiško Naujaradko (dabar Navahradek) į lygiai baltgudiškąjį Vilnių. . ."

(Pabaiga ant 8 pusl.)

Brigadininkas

P. GAULE

Jam niekada per daug nebūna darbo, Nors kartais poilsis saldus masina, Ir ne todėl, kad užtarnautų garbę, Perdien jis triūsia prie mašinų.

Pavasaris.

Jau upės išsiliejo,

O žemė jį kasdieną, rodo, šaukia — Šiais metais jam brigadą patikėjo Ir pats pirmasis jis išeis į lauką.

Ne šiltame valdybos kambarėly — Čia pat jam planas realus ir gyvas: Kad dieną tą, visų anksčiausiai kėlęs, Greičiau apsetų dirvą kolektyvo.

Tai ne todėl, kad užtarnautų garbę, Perdien jis tvirtas triūsia prie mašinų. Jam kolektyvas patikėjo darbą — Brigadą vest šaunių, darbščių vaikinų.

Mašinos Atima Darbą, Bet ne prie Socializmo

Rašo DYSON CARTER

Nors mes laukiame masinio nedarbo, tačiau bosai kreipiasi į mokslą, kad atleistų nuo darbo milijonus darbininkų. Net dabar, kiekvieną savaitę, vėliausi išradimai meta iš darbo tūkstančius. Bet Tarybų Sąjungoje, kaip mes matysime, yra priešingai.

Paimkime slot-mašinas. Būdavo pasilinksmi n i m o priemonės. Dabar tų mašinų fabriškai pagamina šimtus naujų naudingų mašinų dėl kasdieninio darbo. Mašinas, kurios panaikina darbą. Rekordų grojimo mašinos yra tikrai priedas dabar. 1948 metais slot-mašinos pardavė žmonėms šiame kontinente prekių už \$800,000,000. Mechaniškas pardavinėjimas kyla labai sparčiai. Ketvirtadalis milijono mašinų parduoda tiek cigarečių, kiek paruošdavo šimtas tūkstančių pardavėjų.

Beveik du milijonai slot-mašinų pardavinėja prekes Kanadoje ir Jungtinėse Valstijose. Jos pardavinėja viską, nuo riešutų iki pajų, saldainių ir šviežių vaisių. Pusė milijono pardavinėja šiltus ir šaltus gėrimus. Dabar budavo jamos šimtais didelės mechanizuotos grosernės. Jos žymiai sumažina pardavėjų skaičių.

Milijonai Bedarbių

Be abejonės, šios mašinos negali sumažinti industrinius darbus. Jos pašalina neproduktyvius darbininkus. Bet jų pasekmės ateinančiame krizyje bus didelės. Šiaurės Amerika turi milijonus darbininkų "paskirstymo" darbuose, o daugelis laiko nuosavas krautuviškas. Slot-mašinos pašalinis iš darbo milijonus darbininkų. Šie darbininkai varžysis už likusius darbus fabrikuose. Jie muš algas.

Mokslininkai ir inžinieriai išstudijavo, kas atsitiko praėjusios depresijos metu. Tyrinėtojai Alford ir Hannum surašo, kad 1932 metais septyni fabriko darbininkai pagamino daugiau, negu dešimtis darbininkų iki depresijos. Penki gumos darbininkai padarė tiek, kiek anksčiau dešimtis. Per dešimties metų perijodą, darbininkų produktyvumas auto industrijoj pakilo 170 nuošimčių, plieno industrijoj 60 nuošimčių.

Aliejaus industrijoj, naudojantį mokslinius įrankius, vienas darbininkas 1935 metais davė 28 bačkas aliejaus vietoj vienos 1929 metais. Didžiausias rekordas padarytas malūnuose. Kiekvieno darbininko produkcija

pašoko iki 12 milijonų svarų miltų į dieną!

Mokslinė Paskuba

Per praėjusį karą mokslinė paskuba buvo įvesta daugelyje industrijų. Kiekvienas darbininkas didžiuliuose sintetinės gumos fabrikuose išmetė iš darbo tūkstantį plantacijų darbininkų. Mašininis darbas buvo surevoliucionizuotas. Giros ir buksvos, kurių pagaminimui reikėdavo 8 valandų, pagaminamos per 60 sekundžių. Sudėtingi išraitymai atliekami per vieną dešimtą dalį laiko, kurį paimdavo pirm karo.

Dabar didysis biznis skubiai vysto elektroniškus abėčiū, ir tekelus. Šie prietaisai kad kiek išskaitytų planus. Vienas inžinierius su keliais nelavintais darbininkais gali valdyti šimtus mašinų.

Be abejonės, ne visi mūsų fabriškai aprūpinti šios rūšies įrankiais. Už tai mes turime imti ištisas industrijas. Jungtinių Valstijų komercijos departamentas duoda sekančią faktą:

Nuo 1940 metų iki 1945 metų visi darbininkai manufaktūros įmonėse savo produktyvumą pakėlė tiek, kad šiuo darbininkai pagamina tiek, kiek pirmiau pagaminėdavo penki. Tuo pačiu laiku šio kontinento fermeriai apdirbo penkius milijonus ekerių žemės, turėdami pusę milijono darbininkų mažiau.

Komercijos ekspertai prieina liūdno išvados. Atmetę į šalį tikros depresijos pavojų, jie apskaičiuoja, kas atsitiks, jeigu Kanada ir Jungtinės Valstijos sugrįš prie "normalės" 1939 metų produkcijos fabrikuose ir farmose. Tai buvo gerieji taikos metai. Jeigu mes sugrįšime prie 1939 metų lygio, tai mes turėsime 19 milijonų bedarbių, nes mokslas ir paskuba labai pakėlė mūsų produktyvumą.

Kapitalistinis Krizis

Šiandien, paskuba ir naudojimas naujos mašinerijos teikia darbininkams svarbią pamoką. Visų pirma, kapitalistinė sistema turi daryti daugiau pelno arba susmukti. Antra, šiame begalėstingame veržimėsi prie pelno, kapitalistinė sistema turi išmesti vis daugiau ir daugiau darbininkų į suplaines, nors kilimas nedarbo priartins dišį krachą.

Trečia, nežiūrint ant kiek bosai plės karišką gamybą, tas duos darbo tikrai daliai darbininkų, dabar išmetamų iš darbo. Didysis kariškas 1940 metų šturmas negali

sugrįžti, nes šiandien mes galime tą patį padaryti su daug mažiau darbininkų ir be statybos šimtų naujų fabričių.

Ant galo, ateinančioj didžiulėj kovoj prieš paskubą, mes neturime turėti iliuzijų, kad bus galima padaryti kapitalizmą "sekmingu". Pakėlimas darbininkų produktyvumo, ar kova prieš naudojimą darbą taupančių mašinų, neišgelbės dešimčių milijonų šiame kontinente nuo nedarbo. Kapitalistinė sistema nesiekia davimo darbo ar padidėjusio tekėjimo gaminių žmonėms. Ji siekia tikrai daugiau ir daugiau pelno.

Tik socializmas gali išrišti problemą. Šiandien mes visi privalome studijuoti ir išsiaiškinti, kas vyksta socialistiniame pasaulyje. Tarybų Sąjungoje, taigpi ir nau-

jose demokratijose, niekas nebijo nedarbo. Tenai negal būti krizis, depresija.

Tarybų Sąjungoj

Prie socializmo, produktyvumas taigpi kyla. Elektromiški tekelai išrasti ir tenai. Tenai darbininkai naudoja naujas automatines mašinas anglies kasimui, elektrinius traktorius ant farmų, greitas pakrovimo mašinas ir daugelį kitų mokslinių išradimų. Bet tenai produktyvumas veda ne prie nedarbo, o prie daugiau darbų. Dabar Tarybų Sąjungoje atsiranda darbų po pustrėčio milijonų kas trys mėnesiai!

Socializmo tikslas visai skiriasi nuo kapitalizmo tikslo. Socializmo siekis yra visų darbo žmonių siekis. Tai siekis pagaminti vis daugiau ir daugiau gaminių, suteikti

kuo didesnę patarnavimą darbo žmonėms, nuolatos keičiant materialį ir kultūrinį gyvenimo standartą visų žmonių. Prie socializmo produkcijos pakilimas reiškia daugiau produktų visiems. Reguliariai, pagal planą, kainos žeminamos, o atgros aukštinamos. Dabartinio penkmečio plano metu numatyta pakelti algas apie 48 nuošimčius. Du numatyti kainų numušimai jau praveisti gyveniman. Tokiu būdu, darbo žmonės moka sau tiek, kad išgalėtų išpirkti pagaminamas prekes.

Socialistinės produkcijos siekis yra pagaminti daugiau per mažiau laiko, kad visi gautų daugiau gaminių ir daug lengviau. Visi dirba dėl to paties tikslo, nes nei vienas negyvena iš kitų darbo.

Redakcijos pastaba: Dyson Carter yra žymus mokslininkas ir žurnalistas. Jis yra parašęs visą eilę knygų. Jis taigpi rašo įvairiems žurnalams, kaip Readers Digest, Toronto Star Weekly ir t.t.

Tarybinė Kultūra 1948

(Tąsa)

1945 m. Mokslų Akademija buvo suorganizuota Azerbaidžano TSR, 1945-46 metais — Latvijos, Kazachijos ir Estijos Tarybų Socialistinėse Respublikose. Kirgizijoje, Tadžikijoje, Turkmenijoje, Totorijoje veikia TSRS Mokslų Akademijos filialai; Karelijos-Suomijos ir Moldavijos sąjunginėse respublikose, Jakutijoje, Komi ir Dagestano autonominėse tarybų socialistinėse respublikose — josios mokslinio-tyrimo bazės. Nūnai jos teisėtai užima šiose respublikose aukštųjų mokslinių centrų vietas.

TSR Sąjungoje yra apie 100,000 mokslinių darbuotojų. Jų tarpe daugiau kaip 10,000 profesorių ir mokslų daktarų, apie 28,000 docentų ir mokslų kandidatų. Absoliutinė jų dauguma — kilę iš darbo žmonių, išauklėti prie tarybų valdžios.

Sanatorijos ir Poilsio Namai 1948 Metais

Apie 2 milijonus žmonių 1948 metais išsėjosi profsąjungų sanatorijose ir poilsio namuose. Asignavimai darbo žmonių gydymui ir poilsui kasmet didėja. Pagal socialinio draudimo biudžetą 1948 metais šioms tikslams buvo asignuota 1,309 milijonai rublių. Tais pačiais metais buvo atidaryti 80 naujų profsąjungų sanatorių ir poilsio namų. Viso profesionaliems sąjungoms priklausė 770 gydyklų.

1,200 sanatorių yra TSRS

Sveikatos Apsaugos Ministerijos žinioj.

Darbininkų ir tarnautojų tarpe labai populiarios naktinės sanatorijos, steigiamos prie įmonių. Naktines sanatorijas per metus aplankė per 100,000 žmonių.

Karo metu sugriautosios sanatorijos sėkmingai atstatomos. Antai, Ukrainos gydyklų tinklas pasiekė šiais metais savo prieškarinį lygį. Per 1948 m. vasaros sezoną čia pasilsėjo 120 tūkstančių žmonių. Tėvynės karo invalidams gydyti 1948 metais buvo išleista 10 milijonų rublių.

Kas mėnesį apie 10 tūkstančių žmonių išsėjosi 1948 metais Soči (Kaukazas). Soči kurortui gerai įrengti asignuota 200 milijonų rublių.

Klubai ir Kultūros Namai Miestuose bei Kaimuose

111,000 klubų ir kultūros namų aptarnauja TSR Sąjungoje plačiųjų darbo žmonių masių kultūrinius poreikius. Daugelis jų atidaryti 1948 metais. Antai, 154 nauji kultūros namai atidaryti vakarinėse Baltarusijos srityse; 83 klubai, 2 kultūros namai ir 11 bibliotekų pradėjo veikti Armėnijos miestuose bei kaimuose; 96 kolektyvinių ūkių bei kaimų klubai ir 53 pirkios-skaityklų pastaraisiais metais pastatyti ir atstatyti Kursko srityje; Gruzijos kolektyviniuose ūkiuose pastaruoju laiku atidaryta 35 klubai, statomi dar 48 klubai.

Bibliotekos

1948 m. TSR Sąjungoje buvo per 60,000 masinių višioms prieinamų bibliotekų.

Platus bibliotekų tinklas sukurtas respublikose, kur iki Spalio revoliucijos kultūros švietimo įstaigų (ypač kaimuose) tebuvo tik viena-kita. Antai, Azerbaidžano TSR dabar 1,300 bibliotekų, turinčių penkių milijonų knygų fondą. Per praėjusius dvejus metus Lietuvos kaimuose ir miestuose suorganizuota 332 bibliotekos, daugiau kaip 2,000 kilnojamų bibliotekų, 2,787 klubai-skaityklas.

Per 40 naujų kaimo bibliotekų šiais metais sukurta Moldavijoje.

Sėkmingai atstatomas bibliotekų tinklas nukentėjusiuose nuo karo rajonuose. 1948 metais Ukrainos bibliotekų tinklas pasiekė prieškarinį lygį. Joms papildyti ir išlaikyti valstybė skiria didelės lėšas. Šiais metais Ukrainos bibliotekoms sukomplektuoti asignuota 72 milijonai rublių.

Teatrai ir Kinai 1948 Metais

TSRS 1948 metais veikė per 28,000 kinų (tame skaičiuje kaimo — apie 20 tūkstančių) ir daugiau kaip 700 teatrų. Jų skaičius nuolat didėja.

Kinas pasiekė pačias tolimasias Tarybų Sąjungos sritis. Šiais metais pradėjo veikti stacionarinis garsinis kinas gyvenvietėje Nosovaja — vienoj tolimojoj šiaurėj esančių žvejų gyvenviečių

Kas Nauja Lietuviškame Kaime

KAZYS LIAUDIS

Per tuos metus, kurie praslydo nuo Tarybų Lietuvos išvadavimo iš vokiškųjų grobikų respublikoje įvyko didžiuliai pasikeitimai. Ypač jie ryškūs lietuviškame kaime.

Stambūs tarybiniai ūkiai, mašinų-traktorių stotys, žemės ūkio draugijos, šimtai kolektyvinių ūkių, kultūros namai, klubai, skaityklos, bibliotekos, elektra, didžiulis ir nuolatinis partijos ir vyriausybės rūpinimasis darbo valstiečiais, iš pamatų keičia lietuviškojo kaimo išvaizdą.

Į praeitį nuslydo senasis Lietuvos kaimas su savo tamsumu ir nemokšišku, kyla naujas, tarybinis Lietuvos kaimas su priešakinę tarybinę agrotechniką, sudėtingomis žemės ūkio mašinomis, knyga ir radiju, kinu ir klubu.

Tik Tarybų valdžia, darbo žmonių valdžia, įgyvendino darbo valstiečių lūkesčius: atidavė žemę tikriesiems jos šeimininkams — darbo valstiečiams.

Įvykdytos žemės reformos dėka, žeme buvo aprūpinta 96,330 buvusių samdinių ir mažžemių valstiečių. Darbo valstiečiai iš Tarybų valdžios gavo 688,446 hektarų žemės neatlygintinai ir amžinai naudotis.

Darbo valstiečiai iš Tarybų valdžios gavo ne tik žemę, bet ir didelę materialinę pagalbą. Naujakuriams išskirta 148 milijonų rublių kreditų, didelis kiekis arklų ir stambiųjų raguocių, statybinės medžiagos, sėklų, trąšų ir pan. Tarybų Lietuvoje yra dešimtys mašinų-traktorių stočių. Šiais metais organizuojama dar 15 naujų MTS. Iš broliškųjų respublikų nenutrūkstamai plaukia įvairios žemės ūkio mašinos: galingi traktoriai, kombainai, sudėtingos sėjamosios mašinos, kulkiamosios ir t.t.

Pernai Lietuvoje gauti pirmieji savaeigiai kombainai. Dabartiniu metu gausim dar daug tokių kombainų. Jaunieji respublikos kolektyviniai ūkiai, be mašinų, aprūpinti pakankamu kiekiu gyvos traukos. Be to jie gauna savo autotransportą. Nesenai Tarybų Lietuvos kolektyviniams ūkiams buvo gauta šimtai pirmaeilų automašinų.

Elektra Lietuvos kaime tampa buities reikiu. Pernai buvo pastatyta keletas hidroelektrinių. 6,000 valstiečių namuose sužibo elektros šviesa. Šiais metais kai-

Barenco jūros pakrantėj (už Poliarinio rato).

muose bus pastatyta dar 50 naujų elektrinių.

Dėka šių Tarybų valdžios ir komunistų partijos priemonių, darbo valstiečių materialinė būklė žymiai pagerėjo.

Tačiau smulkus individualinis ūkis visada yra mažiau produktyvus, kaip stambus. Jame žymiai mažiau galimų, kaip stambiame ūkyje, pritaikyti priešakinį mokslą ir techniką. Komunistų partija vykdydama visokeriopos pagalbos darbo valstiečiams politiką, sako jiems, kad, jei smulkūs individualiniai ūkiai nesusijungs į stambius kolektyvinius ūkius, besiremiančius naująja technika, valstiečiai neįstengs pakelti darbo našumo, žymiai padidinti savo laukų derlingumo ir gyvulininkystės produktyvumo, pagrindiniai pagerinti savo materialinės ir kultūrinės gerovės.

Tai, kad kolektyvinių ūkių kelias — vienintelis teisingas darbo valstiečiams kelias, ima suprasti ir įsisąmoninti tūkstančiai Lietuvos kaimo dirbančiųjų, jie stoja į kolektyvinius ūkius.

Apie vis didėjantį kolektyvinių ūkių skaičių rodo šie duomenys: jei 1948 metų pabaigoje respublikoje buvo 524 kolektyviniai ūkiai, tai dabar jų yra 1,200.

Jaunieji mūsų respublikos kolektyviniai ūkiai jau spėjo akivaizdžiai įrodyti savo pirmenybes prieš individualinių valstiečių ūkį. Kolektyviniai ūkiai išplėtė pašėlių plotus, pakėlė laukų derlingumą ir aprūpino kolektyvinių ūkių valstiečius aukštomis pajamomis. 1948 metų ūkiniai duomenys parodė, kad pašėlių plotas vidutiniškai kiekvienam kolektyviniui ūkiui padidėjo 20 procentų, palyginti su individualinių valstiečių ūkiais. Beveik prie kiekvieno kolektyviniui ūkiui sukurta

gyvulininkystės ferma.

Kolektyviniai ūkiai išaugino derlių, kuris žymiai prašoka individualinių valstiečių ūkių derlių. Vidutiniškai iš vieno hektaro kolektyviniai ūkiai gavo po 16-18 centnerių rugių.

Geras derlius kolektyviniuose ūkiuose aprūpino aukštas kolektyviniui ūkiui visuomenines pajamas ir asmenines kolektyvinių ūkių valstiečių pajamas, pakėlė jų materialinį gyvenimo lygį. Taip, pavyzdžiui, Klaipėdos apskritys Stalino vardo žemės ūkio artelės kolektyvininkai pasidalindami derlių, kiekvienas kiemas vidutiniškai gavo po 34 centnerius grūdų ir po 2,000 rublių pūnigais, neskaitant daržovių, pašarinių ir kitų žemės ūkio produktų. Be to, padidėjo nedalijamieji žemės ūkio artelės fondai, padaugėjo gyvulių skaičius gyvulininkystės fermose, išskirtos žymios lėšos naujų namų statybai kolektyvinių ūkių valstiečiams. Tokiu būdu žemės ūkio artelės narių bendros pajamos dar labiau padidėja ir žymiai viršija individualinių ūkių pajamas.

Šių laimėjimų kolektyvininkai pasiekė atkakliu darbu kolektyvinių ūkių laukuose, teisingu agrotechnikos pritaikymu, artelės ūkio sustvirtinimui.

Gausūs kolektyvinių ūkių derlių ir kolektyvinių ūkių valstiečių pajamos yra geriausiai agitatoriai už kolektyvinių ūkių santvarką. Štai ką pasakoja vidutinis valstietis Juozas Mikalaičius, turįs 12 hektarų žemės, apie savo atsilankymą Sakių apskritys Lukšių valsčiaus "Pergalės" kolektyviniame ūkyje. Kada šito kolektyviniui ūkiui melžėja, Mikalaičio sena pažįstama Martišienė jam parodė savo kolektyviniui ūkiui uždarbį, savo gyvulius — dvi karves, tris par-

siukus ir dvi avis, Mikalaičius pasakė: — Žinai, Marcelle, ko-ko, bet to ir aš pats nesitikėjau. . . Tu dirbi viena, mes — šešetas, o gyveniu tu geriau kaip mes.

Stodami į kolektyvinių ūkių kelią, darbo valstiečiai dėkoja bolševikų partijai ir Tarybų valdžiai už laisvę ir laimę.

Dabar respublikos kolektyviniai ūkiai veikliai ruošiasi pavasarui, sėjai kolektyvinių ūkių laukuose. Išaugęs MTS traktorių parkas įgalins dirbti 5 kartus daugiau žemės, negu pernai. Kolektyvinių ūkių laukuose bus pritaikoma ne tik priešakinė technika, bet plačiai įdiegia-

mas ir priešakinis tarybinis žemės ūkio mokslas. Visam tam reikalingi kadrai, žmonės, įsisavinę mokslą bei techniką. Todėl partija ir tarybinė vyriausybė ypatingą dėmesį skiria kolektyvinių ūkių ir mechanizatorių kadry paruošimui: traktorių, kolektyvinių ūkių, laukininkų ir gyvulininkų.

Lietuvos darbo valstiečiai tikrovėje įsitikinę kolektyvinių ūkių santvarkos pirmenybėmis, organizuoja savo ūkius kolektyvinės socialistinės nuosavybės pagrindu, ir nėra tokios jėgos pasaulyje, kuri galėtų sulaukyti darbo valstiečių judėjimą į komunistiškumą.

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

Pastaruoju laiku Liaudies Balsas gavo paramos iš sekančių draugų ir draugių:

LLD 39 kuopa, Scranton, Pa., per P. Šlekaitį prisiuntė \$10.00 aukų.

S. Ilekys, Montreal, prisijungdamas gražios paramos Liaudies Balsui rašo: "Pas drg. J. Vaitekunas Velykas švenčiant nepamiršome ir Liaudies Balsą paremti. P. Gudas paaukojo \$3.00; J. Vaitekunas, W. Rimdeika ir S. Ilekys po \$2.00; F. A. Motiečiai \$1.00. Pasiunčiame viso \$10.00". Tai gražus pavyzdys, kurį linkėtina pasekti ir kitiems Liaudies Balsu draugams.

J. Steniulis, Port Arthur Ont.; K. Milevičius, New Glasgow ir F. Kusleika Montreal, atsinaujindami prisiuntė, paaukojo po \$1.00.

Wm. Cherney, Rochester, N. Y., prisiuntė naują prisiuntė.

L.D.S. Pirmas Apskritys, Brockton, Mass., per P. Ba-

ron, prisiuntė Liaudies Balsu paramai \$10.00 aukų.

S. Vasilionas, Eden, Ont., atsinaujindamas prisiuntė trims metams, prisiuntė 50 ct. aukų.

Pet. Šuplevičius, Montreal, lankėsi Liaudies Balsu raštiniėje ir paaukojo laikraščio paramai \$2.00.

J. Snith, Toronto, ir F. Buchinski, Spirit River, Alta., atsinaujindami prisiuntė paaukojo po 50 ct.

B. Žukauskas, Ralphen, Ont., ir V. Roman, Fenwick, Ont., atsinaujindami prisiuntė po \$2.00 aukų.

Br. Petronis, Montreal, lankėsi Liaudies Balsu raštiniėje ir paaukojo laikraščio paramai \$1.00.

Justin Antonat, Grand Rapids, Mich., atsinaujindamas prisiuntė dviem metams, prisiuntė laikraščio paramai \$1.00 aukų.

St. Baltulis, Oldcastle, Ont., lankėsi Toronte ir at-

(Pabaiga ant 9 pusl.)

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj

Istodami į

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

VAJUS TĖSIS nuo KOVO 1 iki BIRŽELIO 1

Laike Vajaus Įstojimas Perpup Nupigintas,

Jaunimas nuo 16 iki 20 metų amžiaus Vajaus Metu
Priimamas Be Įstojamo Mokesčio

Draugija Turi 11 Kuopų Kanadoje
Pašalpomis Išmokėjusi \$60,000

Pašalpos Moka: \$3.50, \$7.00 ir \$10.00 į Savaitę
Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00
Nario Mokestis: 35 c., 65 c. ir \$1.10 į Mėnesį

Draugijos Kapitalas Siekia Arti \$22,000

Dėl informacijų kreipkitės:

J. Kevėža, 11 A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

R. TESLIA

REAL ESTATE & INSURANCE

REAL ESTATE

- NAMAI -
(Tuojautiniam užėmimui)
- BUNGALOWS -
- KRAUTUVĖS -
- BIZNIAI -
- FARMOS -

Mes turime klientų,
norinčių pirkti namus

GENERALE APDRAUDA

GAISRO
AUTOMOBILIŲ
NELAIMES IR SVEIKATOS
PLĖSIKŲ
ATSAKOMYBES
BOILERIŲ
BONU

Jūsų Patarnavimui
Kiekvienu Momentu

863 Bloor St. W. - Toronto - LA. 2612
KE. 7896

MONTREALO ŽINIOS

Svarbus Susirinkimas

Balandžio 24 d., progresyviai šios kolonijos lietuviai buvo sušaukę susirinkimą, kuriame plačiai pakalbėta ir padiskusuota taikos išlaikymo klausimu. Kalbėtojas labai brandžiai ir nuosekliai apibūdino šį taip opų šių dienų klausimą ir išdavė raportą, kas tuo klausimu yra veikiamas tarptautinėje dirvoje. Pranešė, kad taikos išlaikymo klausimu yra šaukiama plati konferencija Toronte, gegužio 6-7-8 dienomis. Šiame susirinkime buvo išrinktas delegatas dalyvauti toje konferencijoje.

Apart to, buvo apkalbėta šios kolonijos progresyvių lietuvių kultūrinė ir apšvietos veikla. Tik gaila, kad ne visi įvertino šį taip svarbų mitingą — ne visi rado galimybes jame dalyvauti.

Išgirskite Svarbų Raportą

Gegužio 22 d. yra šaukiamas visų demokratinių šios kolonijos lietuvių masinis susirinkimas, kuriame delegatas, grįžęs iš Taikos Konferencijos, kuri įvyks 6-7-8 dienomis gegužio Toronte, išduos platų raportą iš įvykusios konferencijos.

Šis susirinkimas įvyks Point St. Charles svetainėje — 01234 Charlevoix St., sekmačienį, 2 val. po piet.

Kviečiami visi dalyvauti.

Chuliganai Sumušė Drg. O. Šiliniene

Balandžio 25 d., pavakare, einant gatve drg. O. Šilinienei su jos sūneliu, du chuliganai vyrai užpuolė ją ir smarkiai sumušė. Tas nemalonus įvykis atsitiko netoli dd. Naginionių. Vaikas, palikęs motiną primuštą ant gatvės, nubėgo pranešti Naginioniams apie įvykį, o šie pašaukė policiją ir gydytoją.

Galva smarkiai sudaužyta, net prisiėjo 10 "stičių" duoti.

Nuąntėjusiai nuo didelio išgąsčio ir apdaužymo, drg. O. Šilinienei teks kuris laikas pagulėti lovoje. Ligonė randasi savo namuose.

Išsigykite Brošiūrą

Kanados Lietuvių Nacionalis Komitetas išleido brošiūrą: "Ar Taika Yra Galima?" Šią brošiūrą ne mažas skaičius lietuvių jau yra gavę, bet kurie dar negavote, tai pasistenkite išsigyti. Ją galima gauti nusipirkti pas LLD spaudos platintojus ir sekretorius.

Susilaukė Dukrelės

Pora savaičių atgal, dd. J. ir G. Petručiai susilaukė mergaitės. Motina ir dukterė abi sveikos.

Linkiu naujagimei tarpiai augti.

Jurginių Partija

Balandžio 23 d. drg. A. Kukeniene suruošė savo gyvenimo draugui Jurgiui Kukeniui "Jurgines". Svečių buvo daug, kurie labai gražiai pabaliavojo.

Kukeniai yra labai daug pasidarbavę dėl progresyvio judėjimo: dėl Liaudies Balso ir bendrai įvairiuose parengimuose.

Vedybinės Sukaktuvės

Balandžio 24 d., dd. A. ir J. Graibų ir T. Z. Vilimų iniciatyva ir kitų draugų-gių talka, buvo suruošta 20 metų vedybinių sukaktuvių partija dėl dd. Ch. R. Spaičių, Vytauto Klubo svetainėje.

Svečių buvo labai daug, puota puiki, o "Jaunieji" buvo apdovanoti labai puikio mis ir vertingomis dovanomis nuo svečių ir krikšto dukters Niaurytės.

Ne Visai Vykusi Partija

Balandžio 27 d. buvo suruošta priešvedybinė partija dėl Vikio Kielos, kurio vestuvės su J. Grebliauskaite įvyko balandžio 30 d. Partija turėjo įvykti Vytauto Klubo svetainėje, bet dėl žinomų kliūčių, partija turėjo persikelti į kitą vietą. Toks staigus pasikeitimas, padarė partiją ne pilnai vykusią.

"Shower" Partija

Pora savaičių atgal, buvo suruošta "Shower" partija dėl būsimos jaunosios Izabelės Skrubiūtės, kurios vestuvės su T. Janušiu įvyks 4 d. birželio. Partiją suruošė Mrs. Ballen. Jaunoji apdovanoja gražiomis dovanomis.

Linkiu laimingai sukurti šeimyninį gyvenimą!

Korespondentas

Padėkos Žodis

MONTREAL. — Jau ilgas laikas kai esu ligoninėje. Ligoniu, o ypač gulint ligoninėje, yra didžiausiu malonumu ir paguoda, kai ji ar ją draugai — es atsimeina ir aplanko. Aš esu labai dėkingas visiems mane lankiusiems, bet už vis labiausiai ir širdingiausiai dėkavoju, tai LLD 137 kuopai, kuri mane apdovanojo akiniais, kurie man šiuo laiku labai reikalingi, nes nuoboduliui užmušti aš daug skaitau.

Pasilieku labai dėkingas.

V. Zavišius

KĄ KITI RAO

(Atkelta nuo 5 pusl.)

Esą, "maskoliai primetė letuvisams" pažiūrą būk Didžioji Lietuvos Kunigaikštija buvusi Lietuva... (Garsas, bal. 21 d.)

Ot, girdi, tas gudų akiplėšiskumas ir drumsčia tą draugiškumą.

Galima pridėti tik tiek, kad šitie ginčai tarpe lietuviškų fašistų ir baltarusiškų fašistų yra nepasidalinimas to, ko nei vieni, nei kiti neturi. Krupavičius ir Sidzikauskas neturi Lietuvos, o Astrauskis ir Abramčikas neturi Baltarusijos. Tos šalys tikrai laimingos, nuo tokių sutvėrimų amžinai atsikračiusios. — Laisvė.

Kiniečių "laivynas" Šanghaiti bėga. Amerikiečiai ir brijuje. Šanghajus su 5,000,000 tai ištraukia karo laivus, kad gyventojų pergyvena jaudinatsitiktų taip, kaip atsitančias dienas. Vieni laukia ko britų laivams ties Nanteinant liaudies armijų, kingu.

Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work
Šaltkalvystė, Suvirinimas gesu, metalini-cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

"Savininkai:
A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRemore 6679
VERDUN, QUE.

Tel.: BELairs 2200. Valandos: 4—5 po piet, 7—9 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant seštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Darau visokias operacijas ir persvietimus (X - Rays).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Lgų ir Akuserijos

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pieto

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld's

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai

Valandos: 2—4 v. p. p., 7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

Nr. 91
Iš
PAR
Taikos
ko čia,
me pas
bejotin
kurie n
saulį n
Mums
bėti ir
nies" s
ti įspū

Keli
reso
jau ra
to cent
Concor
Pansed
dosi de
miteta
tracija
siartin
vairiak
dėjo a
žiaus
papas
rusų,

Tred
kongre
buvo
lengva
minute
dienišk
jautės
ligatvi
pilnas
margu
norveg
ir mer
beveik
ir trur
tėmis.
iš Ska
Danija
natvis
atėjo
mirti
peria
jų tan
kai
garbir
akys i
marok
teka a
ros pa
tas kr

Sta
ilga ž
ja pra
miras
garsu
kas. J
nimo.
ant s
prast
Ir šta
bužiū
rodar
ir ak
Amer
Bois.
kas i
prien

Sal
met y
spaud
name
tūkst

Iš Pasaulinio Taikos Kongreso Paryžiuje

PARYZIUS. — Pasaulinis Taikos Kongresas, kuris vyko čia, garsiai nuaidėjo visame pasaulyje. Jo balsas neabejotinai turės paklaustytie, kurie norėtų paskandinti pasaulį naujame kraujo tvane. Mums teko tą kongresą stebėti ir čia norime su "Vilnies" skaitytojais pasidalinti įspūdžiais.

Prisirengimai

Kelios dienos prieš kongreso atsidarymą Paryžius jau radosi po jo žyme. Miesto centre, netoli Place de La Concorde, kur Maison de Pansee Francaise pastate radosi delegacijų priėmimo komitetas ir kongreso administracija, viskas radosi po besiantinančio įvykio žyme. Į vaiariakalbės delegacijos pradėjo atvykti anksti ir Paryžiaus gatvėse, daugiau negu paprastai, skambėjo italų, rusų, anglų ir kitos kalbos.

Atidarymas

Trečiadienio ryte, kuomet kongresas atsidarė, dangus buvo kiek apsiniaukęs ir lengvai lynojo. Bet tas nei minutei nesugadino šventadieniškos nuotaikos, kuri jautėsi prie Salle Pleyel. Savigatviai, gatvė ir priėjimas pilnas delegatų. Ir koks jų margumas! Štai švedai ir norvegai jaunuoliai, vaikinai ir merginos, su šviesiomis beveik linų spalvos galvomis ir trumpomis sporto kelnaitėmis. Jie dviračiais atvyko iš Skandinavijos, traukė per Daniją, Vokietiją. Pilni jaunatviško entuziazmo jie čia atėjo pareikšti, kad nenori mirti karo apkasuose už imperialistinius interesus. Prie jų tamsios odos grupė. Plaukai blizgant, juodi, kiek garbinuoti, degančios juodos akys ir apstorės lūpos. Tai marokiečiai, kurių gyslose teka arabų, berberų ir Saharos pakraščio negrų maišytas kraujas.

Štai senis su plika galva, ilga žila barzda, tikra kopija pranašo Mozės. Tai Vladimiras Dimitrovas, Maistora, garsus Bulgarijos menininkas. Jis sukinėjasi tarp jaunimo su išmintinga šypsena ant senų lūpų. Ir štai nepaprasto grožio jauna kinietė. Ir štai rusė tautiniuose drabužiuose. Štai garbingai atrodantis mulatas su barzdele ir akademiko išvaizda. Tai Amerikos profesorius Du Bois. Ir štai plieno darbininkas iš St. Denis, Paryžiaus priemiesčio.

Petis Petin

Salle Pleyel jau pilna, kuomet po ilgo stumdymosi prie spaudos štalo pagaliau gausime spaudos kortą. Apie du tūkstančiai delegatų sėdi

Specialus "Vilnies" Korespondentas M.

grupės pagal savo šalis. Virš jų ant plonų vielų kabo jų šalių vardai. Vėl margumas nematytas. Kampe, kur sėdi skandinaviai, galvos blizga kaip auksas. Sėdime ant balkono (kur paprastai Francūzijoje randasi spaudos skyriai) ir stebime. Netoli scenos sėdi TSRS delegacija. Tarp jų matosi koks tai baltas rutulis. Ach, tai provoslaviska kepurė, kurią dėvi stačiatikių aukšti dvasininkai. Taip, tai patriarchas Aleksiejus. Prie jo Fediejevas, Erenburgas, kiti.

Egipto ir Izraelio delegacijos sėdi viena prie kitos. Čia nėra vaidų, čia imperalizmo kiršinimo rankos nesiekia. Čia visį broliai. Jugoslaviai, bulgarai, čekai, lenkai ir kiti slavai sėdi netoli vieni kitų. Indonezijos delegacija sutinkama aplodismentais.

Ant sienos dideli užrašai įvairiose kalbose. Tarp jų angliškai: "Unity for peace is our most sacred duty".

Pirmininkas Joliot Curie

Pirmininku yra Joliot-Curie, garsusis mokslininkas, Francūzijos atominės jėgos komisijonierius. Prezidiumas užima savo vietą ant estrados. Žiūrime ir pažįstame eilę asmenų, kurių kiekvienas savimi perstatytą didelę sensaciją. Ir čia jie visi kartu! Štai Picasso. Štai Aragonas, Du Bois, Meksikos Vincento Toledano, Britanijos parlamento narys Zilliacus, Italijos Nenni. Štai Erenburgas. Kiek čia smegenų, kiek talento, kiek žmonijos geriausių žiedų.

Curie kalba skambiai, šaltai ir į tašką. Jis aiškina, kodėl taikos šalininkai dabar

taip mobilizuoja jėgas, kodėl grėsiantis karo pavojus turi būti sustabdytas. Jis apgailestauja, kad laiku negalėjo atvykti Kinijos, Graikijos, Ispanijos ir Vieno delegacijos.

Renkamas pastovus prezidiumas. Kiekvienos šalies delegacija persto savo kandidata, kurie vienbalsiai priimami. Juokingas momentas: patriarchas Aleksiejus, kuris, kaip matyti, francūzškai nesupranta, balsuojant už prezidentą nesusi-griebia ir kelia ranką ir už ir prieš. Kitas delegatas jam paaškina kame dalykas ir jis nusišypso. . .

Kongresas pertraukia sesiją pietums, — darbas tik pradėtas.

KAS KAIP REMIA LIAUDIŲ BALSĄ

(Atkelta nuo 7 pusl.) sinaujindamas prenumeratą dviem metams, pridavė laikraščio paramai \$2.00 aukų.

Geo. Kvetkauskas, Rochester, N. Y., atsinaujindamas prenumeratą, prisijuntė \$1.50 aukų.

S. Janulis, Worcester, Mass., prieš išeidamas į ligoninę ant operacijos, prisijuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$5.25 surinktų aukų. Aukojo: Mrs. D. Lukas ir P. Butkevičia po \$1.00; šeši rėmėjai po 50 ct.; vienas 25 ct.

Pora lietuvių patys užsirašė Liaudies Balsą.

Prenumeratų atnaujinime gražiai pasidarbavo A. Grinkus, Vancouver, B. C.; J. Brazdžius, Sudbury, Ont.; F. Paul, Hamilton, Ont.; P. Dargužis, Toronto; P. Kisielienė ir E. Morkevičienė, Montreal; J. Lesevičius ir A. Matiukas, Verdun, Que.; J. Bruzga, Blairmore, Alta.; J. Stanley, Rochester, N. Y., ir

keli kiti bendradarbiai. Visiems už pasidarbavimą ir paramą Liaudies Balsui, mes reiškiamo širdingiausia padėką.

Prenumeratų Atsinaujinimo Reikalu

Apie Liaudies Balso vaji-ninkų pasidarbavimą ir rė-mėjų finansinę paramą dažnai paminime spaudoje, bet tuos laikraščio skaitytojus, kurie visuomet laiku atsinaujina prenumeratas ir su tuo jie sutaupo laikraščio darbininkams laiką ir sumažina išlaidas, laikraščio rėmai neleidžia paminėti, nors jų parama yra didelė ir svarbi. Tad tie draugai, kurie esate linkę laukti pranešimų,

kad laikas atsinaujinti prenumeratą, labai prašomi karts nuo karto prisiminti prenumeratos atnaujinimo reikalą. Prie jūsų adreso ant laikraščio data rodo, kada jūsų prenumeratą laikas atnaujinti.

Jei visi skaitytojai laiku, be paraginimų atsinaujintų prenumeratas, tai su tuo sutaupyta laikraščiu virš šimto dolerių į metus. O tokia parama labai reikšminga dėl darbininkiško laikraščio ir visuomet laukiama.

Administracija

BERYNAS. — Gabenimui į Berlyną reikmenų orlaiviais vien amerikiečiai išleido 150 te linkę laukti pranešimų, milijonų dolerių.

Res.: WE. 3011 Bus.: EL. 2266
Eddy Adomaičio Garažas
 WEST END AUTO BODY
 Sudaužytų Automobilių Taisymas
 Yra Mūsų Specialybė
 Atliekam Visokius Taisymo Darbus
 5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

Parduodam Namus
 PARCPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
 PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĒSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS
 Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
 Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
 Taipgi
 Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal
 Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai
REED'S RENTING SERVICE REG'D
 4834 VERUN AVE., VERDUN
 Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678
 Mr. R. Bennett, Manager

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS
Otto Ramanauskas
 2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474
 Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

VICTORIA
 CLEANERS & DYERS CO.
 Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.
 Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų.
 Savininkai:
J. Matulaitis, G. Kriaučeliūnas ir A. Majauskas
 Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
 2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS
 Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Frankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.
 Savininkas: J. ADOMONIS
 3000 VERDUN AVE. — VERDUN
 Tel. HE-MLOCK 2797

Tel.: VI. 6373 6668 DeLorimier Ave. Montreal, Que.
Albertas J. Norkeliūnas
 General Insurance — Visokiausia Apdrauda
 Teikiu sąžiningą patarnavimą visose Apdraudos srityse. Pildau valdiškas blankas, darau vertimus ir t.t. Valandos:
 Pirm. ir Ketvirt. vakarais, ir pagal susitarimą

A. ČECHOVAS

Vertė ST. MATULIENĖ

BOBŲ KARALYSTĖ

(Tąsa)

Ji atsigrėžė į Pimenovą ir sustojo, laukdama iš jo atsakymo. Jis, taip pat sustojo ir iš lėto, tylėdamas, patraukė pečiaus. Matyt, jis žinojo, ką daryti su Čalikovais, bet tai buvo taip šurkštu ir nežmoniška, kad jis net nesiryžo pasakyti. Ir Čalikovai buvo jam tiek neįdomūs ir niekingi, kad per vieną akimirksnį jis jau užmiršo juos; žiūrėdamas Anna Akimovai į akis, jis šypsojosi iš pasitenkinimo, ir jo veido išraiška buvo maloni, tartum jis būtų sapnavęs ką nors labai gražaus. Anna Akimovna tik dabar, stovėdama arti jo, iš jo veido, ypač iš akių, pamatė, koks jis išvargęs ir kaip jam norisi miego.

— Kad taip jam davus tuos pusantro tūkstančio! — pagalvojo ji, bet ši mintis kažkodėl pasirodė jai netinkama ir įžeidžianti Pimenovą.

— Jums, tur būt, visas kūnas skauda nuo darbo, o jūs mane lydite, — tarė ji, leisdama sielai laiptais. — Eikit namo.

Bet jis nenugirdo. Kai išėjo į gatvę, jis pabėgė prie kin, atsegė rogių uždangalą ir, padėdamas Anna Akimovai išėsti, tarė:

— Laimingai sutikti šventes!

R y t a s

— Jau kada skambino! Tikra bėda su jumis! Žmonės iš cerkvės begrijtančius sutiks! Kelkitės!

— Pora arklių bėga, bėga... — tarė Anna Akimovna ir nubudo; priešais ją su žvake rankose stovėjo jos kambarinė, rudoji Maša. — Kas tau?

— Mišios jau pasibaigė! — kalbėjo Maša nusiminusi. — Trečią kartą žadinu! Dėl manęs nors iki vakaro miegokit, bet juk pačios įsakėt pažadinti!

Anna Akimovna pasikėlė ant alkūnės ir pažiūrėjo į langą. Lauke dar buvo visai tamsu, ir tikrai apatinė dalis lango baltavo nuo sniego. Buvo girdėti tankus, žemas varpų skambėjimas, bet skambino ne toj parapijoj, o kažkur toliau. Laikrodinis ant staluko rodė tris minutes septintos.

— Gera! Maša... Už trijų minučių... — tarė Anna Akimovna maldaujamu balsu ir užsitraukė antklodę ant galvos.

Ji vaizdavosi sniegą ties priebūčiu, roges, tamsų dangų, minią cerkvėje ir egliaus kvapą, ir jai pasidarė šiurpu, kad vis dėlto ji nusprendė tuojau pat atsikelti ir va-

žiuoti į ankstyvasias mišias. Ir kol ji šildėsi patale ir kovojo su miegu, kurs, lyg tyčia, būna nuostabiai saldus, kai neleidžia miegoti, ir kol jai vaidenosi tai didžiulis sodas ant kalno, tai Guščino namas, jai visą laiką kėlė nerimo mintis, kad ji turi tučtuojau keltis ir važiuoti į cerkvę.

Bet kai ji atsikėlė, buvo jau visai šviesu, ir laikrodinis rodė pusę dešimtos. Per naktį pridrėbė daug sniego, medžiai baltai pasipuošė, ir oras buvo nepaprastai skaidrus, perregimas ir švelnus, todėl, kai Anna Akimovna pažiūrėjo pro langą, tai ji visų pirma panorė giliai giliai atsikvėpti. O kai ji prausėsi, liekana, seno vaikiško jausmo, — džiaugsmas, kad šiandien kalėdos, ūmai suvirpo jos krūtinėje, ir po to pasidarė lengva, laisva ir tyra sieloje, tartum ir siela būtų nusipraususi arba pasinėrusi į baltą sniegą. Įėjo Maša, išsipuošusi ir stipriai susiveržusi gorsetu, ir pasveikino švenčių; paskiau ji ilgai šūkavo ir padėjo apsilvilti suknelę. Kvapas ir jutimas naujos, puikios, dailios suknelės, jos lengvas šlamesys ir naujų kvapalų aromatas jaudino Anna Akimovną.

— Štai ir šventės, — linksmai ji tarė Mašai. — Dabar bursime.

— Man pernelyg čia metai išėjo. Už senio ištėkėsiu. Tris kartus taip išėjo.

— Na, dievas gailėstingas. — O ką gi, Anna Akimovna? Aš taip maniau: jeigu nei šis, nei tas, nei anas, tai jau geriau už senio, — liūdnai tarė Maša ir atsiduso. — Aš jau dvidešimt pirmų metų, ne juokai.

Visiems namuose buvo žinoma, kad rudoji Maša buvo įsimylėjusi liokajų Mišenką, ir štai jau treji metai, kaip tęsiasi ši gili, aistringa, tačiau beviltiška meilė.

— Na, gana niekus plepėti, — nuramino Anna Akimovna. — Aš jau greit būsiu trisdešimt metų, o aš vis ruošiuosi už jauno.

Kol šeiminkė rengėsi, Mišenka su nauju fraku ir lakuotais batukais vaikštinėjo po salę ir svetainę ir laukė, kada ji išeis, norėdamas pasveikinti ją švenčių. Jis visada vaikščiojo kažkaip ypatingai, minkštai ir švelniai žingsniuodamas; žiūrėdamas į jo kojas, rankas ir palinkusią galvą, galėjai pamanyti, kad jis ne vaikščioja, o mokosi šokti pirmą kadriko figurą. Nežiūrint jo tankių aksominių ūselių ir gražios, truputį net šelmiskos

povyzos, jis buvo rimtas, išmintingas ir pamaldus kaip senis. Jis meisdavos visuomet lenkdamasis iki žemės ir mėgdavo savo kambarį smilkyti smilkalais. Turtinuosius ir įžymiuosius jis gerbė ir net dievino, o skurdžių ir įvairių prašytojų jis neapkentė visomis savo liokajiskai tyros sielos jėgomis. Po krakmolytais marškiniais jis žiemą vasarą dar dėvėdavo flanelinius, didžiai brangindamas savo sveikatą: ausys būdavo užkimštos vata.

Kai per salę ėjo Anna Akimovna su Maša, jis palenkė galvą žemyn ir truputį įšoną ir tarė savo malonių, saldžių balsu:

— Turiu garbės pasveikinti jus, Anna Akimovna, su laukus iškilmingosios Kristaus gimimo šventės.

Anna Akimovna davė jam penkis rublius, o vargšė Maša kuone apalpo. Jo šventiška išvaizda, poza, balsas ir tai, ką jis pasakė, pagavo ją savo grožiu ir žavingumu. Beeidama toliau paskui savo panelę, ji jau nieko nebegalvojo, nieko nebematė ir tik šypsojosi tai laiminga, tai karčia šypsena.

Viršutinis namo aukštas buvo vadinamas švariouju, arba kilmingąja puse, žemutiniam gi, kur šeiminkavo tetulė Tatjana Ivanovna, buvo duotas pavadinimas prekybinės, senių arba tiesiog bobų pusės. Pirmajame paprastai priimdavo kilminguosius ir išlavintuosius, o antrajame — paprastesnius ir asmeniškus tetulės pažįstamus, Graži, pilna, sveika, dar jauna ir nesuvytusi, jausdama ant savęs prabangią suknelę, nuo kurios, jai atrodė, į visas puses sklido šviesa, Anna Akimovna nusileido į žemutinį aukštą. Čia ją pasitiko su priekaištais, kad ji, išlankinta, užmiršo dievą, pramiegojo mišias ir neatėjo žemyn atsigavėti, ir visi plojo rankomis ir nuoširdžiai kalbėjo, kad ji graži, nepaprasta, ir ji tikėjo tuo, juokėsi, bučiavosi ir kaišiojo kam rublį, kam tris ar penkis, žiūrind, koks žmogus. Jai patiko apačioj. Kur tik žiūrė, — kiota, šventieji paveikslai, lampašos, dvasininkų portretai, kvėpia vienuoliai, virtuvė žvanga peiliai, ir jau paklido po visus kambarius kvapas kažko mišiško, labai gardaus. Geltonai dažytos grindys blizga, ir nuo durų į kampus takeliais driekiasi siauri kilimai su tamsiai mėlynomis drūžėmis, o saulė taip ir tviskalauguose.

Valgomajame sėdi kažkokios svetimos senutės; Varvaruškos kambary — taip pat senutės ir su jomis kurčia nebylė mergina, kuri vis kažko gėdinasi ir sako: "bly, bly..." Dvi liesutės mergaitės, šventėms paimtos iš prieglaudos, priėjo prie Annos Akimovnos pabučiuoti jos rankos ir sustojo prieš ją, apstulbintos jos suknelės prabangumo; ji pastebėjo, kad viena mergaitė žvaizra, ir lengvoje šventės nuotaikoje jai staiga skausmingai suspaudė širdį, pagalvojęs, kad šitą mergaitę niekinys jaunikiai, ir ji niekada neištekės. Virėjos Agafjuškos kambary sėdėjo prie virtuvės penki didžiuliai vyrai naujomis bliuzėmis, bet tai buvo ne darbininkai iš imonės, o virtuvės gentys. Pamatę Anną Akimovną, vyrai pašoko iš vietų ir iš mandagumo liovėsi kramtę, nors visiems buvo pilnos burnos, iš virtuvės į kambarį įėjo vienas Stepanas su balta kepuraitė ir su peiliu rankoje ir pasveikino; atėjo kiemsargiai su veltiniais ir taip pat pasveikino. Kyštelėjo nosį vandenvėžys su varvekliais ant barždos, bet nedrįso įeiti.

Anna Akimovna vaikščiojo po kambarius, o paskui ją visas sąstata: tetulė, Varvaruška, Nikandrovna, siuvėja Marfa Petrovna, žemutinė Maša, Varvaruška, lieša, plona, aukšta, aukštesnė už visus namuose, apsilvikiusi juodai, kvėpianti kiparisu ir kava, kiekviename kambari žegnojosi prieš šventuosius paveikslus ir lenkėsi iki pusės, ir, žiūrint į ją, kažkodėl kiekvieną kartą dingtelėdavo mintis, kad ji jau turi paruošusi sau mirties valandą įkapes ir kad tam pačiam lagamine, kur guli šios įkaps, paslėpti ir jos loterijos bilietai.

— Tu, Anjutka, šventės proga būk maloninga, — tarė ji, atidarydama virtuvės duris. — Atleisk jam, ma jį dievai! Kad juos kur!

Viūry virtuvės klūpoje ant kelių vėžėjas Panteliejus, dar lapkričio mėnesį atleistas už girtavimą. Tai buvo geras žmogus, bet girtas jis triukšmaudavo ir niekaip negalėdavo užmigti, ir vis eidavo į korpusus, ir ten grasiu namu tonu rėkdavo: "Man viskas žinoma!" Dabar iš jo rantuoto, patinusio veido ir iš akių, pasrūvusių krauju, buvo matyti, kad nuo lapkričio iki šios šventės jis be paliovos gėrė.

— Atleiskite, Anna Akimovna! — tarė jis užkimusiu

balsu, suduodamas galva į grindis ir rodydamas savo jautišką sprandą.

— Tetulė tave pavarė, jos ir prašyk.

— Ką tetulė? — kalbėjo tetulė, įeidama į virtuvę ir sunkiai alsuodama; ji buvo labai stora, ir ant jos krūtinės galėjo sutūpti virtuvės ir padėklas su puodukais. — Ką ten dar tetulė? Tu čia šeiminkė, tu ir tvarkyk, o dėl manęs jų, niekšų, gali ir visai nebūti. Na, kelkis, parše! — neiškentusi sušuko ji Panteliejui. — Išnyk iš akių! Paskutinį kartą tau atleidiu, o jeigu vėl nusidėsi — nebeprašyk pasigailėjimo!

Po to nuėjo į valgomąjį gerti kavos. Bet vos tik susėdo už stalą, galvotrūkiškai įbėgo žemutinė Maša ir siaubingai pratarė: "Giedotojai!" — ir nubėgo atgal. Pasigirdo šniprštimas, žemas bosinis kosulys ir žingsnių dundėjimas, tartum į priemenę palei salę vestų pakauštytus arklius. Akimirksniui visi nutilo. . . Giedotojai staiga taip garsiai sušuko, kad visi net sudrebėjo. Jiems begiedant, atvažiavo iš prieglaudos šventikas, o su juo djonas ir djačokas. Dėdamas stulą, šventikas iš lėto pasakojo, kad naktį, kai skambino ankstybosioms mišioms, snigo ir buvo nešalta, o paryčiu šaltis ėmė stiprėti, ir dabar, tur būt, jau yra apie dvidešimt laipsnių.

— Daugelis vis dėlto tvirtina, kad žiemą žmogui sveikesnis oras, negu vasarą, — tarė djonas, bet tuojau pat surimtėjo ir ėmė giedoti, pritardamas šventikui: "Gimimas tavo, Kristau, dieve mūsų..."

Netrukus atvažiavo šventikas iš juodabarbių ligoninės su djačoku, paskiau seselės iš bendruomenės, vaikiai iš prieglaudos, ir buvo girdėti beveik nenutrūkstamas giedojimas. Giedojų, užkandžiaavo ir ėjo namo.

(Bus daugiau)

NELSON. — Dukabory tarpe atsinaujino kova dėl religinių tradicijų. Dalis dukabory linkę modernizuotis, prisitaikyti prie Kanados aplinkybių, bet tam labai priešingi taip vadinami "laisvės sūnūs". Jie nori, kad dukabory laikytųsi senų papročių.

"Laisvės sūnūs" iš naujo pradėjo terorizuoti "moderniškuosius" padeginėdami ir trobėsius. Sutraukta nemažai policijos gaudymui padėgėjų. Kiti tiesiog fanatiškai kovoja prieš "moderniškuosius".

Nr. 9

TOR choras prie "ko 15 dienų. Sis gimui n mo sez

M. Bačius, j

Ta Siun pi

438

Tel.

Vest Savi

Au

45

Bangos Choro Koncertas Užbaigimui šio Sezono

TORONTO. — Bangos choras pasiryžusiai rengiasi prie koncerto, kuris atsibus 15 dieną gegužio, sekmadienį. Šis koncertas bus užbaigimui mūsų kultūrinio veikimo sezono: Po jo, mes dar vyksime į Windsorą, bet po to nutrauksime veikimą iki galo vasaros. Už tai aš norėčiau, kad jūs visi dalyvautumėt šiame koncerte ir kartu su mumis užbaigtumėt šį sezoną.

M. Balsytė ir F. Laurusevičienė šoks Bangos choro koncertus, jauni baletininkai, kurie šoks Bangos choro koncerte Temple teatre.

R. Strazevičiūtė, Bangos choro solistė, kuri dainuos jo koncerte gegužio 15 dieną, certe Temple teatre.

Aš taipgi noriu pasakyti, kad šis parengimas bus vienas iš įdomiausių. Bangos choras sujungė visas savo meniškąs jėgas šiam koncertui. Jis bus sudėtingas. Žiūrėkit, ką jis turės savo programoj:

Pats Bangos choras dainuos 19 dainų. Besirengdamas į Windsorą, jis mokinosi ne juokais. Jis padainuos jums labai gražiai. Jūs ilgai girdėsite jo dainas savo ausyse. Jos primins jums daug malonių dalykų jūsų gyvenime.

Choras perstatys vieno veiksmo vaizdelį "Eisime Vilko Ieškoti". Vaidins visas choras. Vaizdelis pilnas dainų, šokių ir juokų. Jūs girdėsite mūsų solistes, naujus solistus, matysite šokikus. Vienu žodžiu, tą momentą jūs užmiršite, kad esate Temple teatre. Jūs būsite paskendę svajonėse.

Jau senai jūs nematėt mūsų jaunujų baltininkų M. Balsytės ir F. Laurusevičiaus. Jūs dar negirdėjote mūsų solisto M. Gabeto. Senai jūs girdėjote mūsų solistę R. Strazevičiūtę. Ir kur čia viską išpasakosi vienu sykiu.

Taigi, gerbiamieji Toronto ir apylinkės lietuviai. Aš nuo savęs kviečiu jus visus atsilankyti į šį koncertą. Stenkitės įsigyti tiketus iš anksto.

Atsiminkit, kad koncertas įvyks sekmadienį, gegužio 15, 7.30 val. vakaro, Temple teatre, 300 Bathurst St. Choro Korespond.

Lietuviški Rekordai

Sulig pareikalavimo siunčiame katalogą

Taipgi radio, skalpiamos mašinos 25 ir 60 ciklu. Siunčiame bile kur Kanadoje. Galima pirkti grynais pinigais arba sulig susitarimo ant išmokėjimo.

ORIGINAL FURNITURE CO.

438 & 515 QUEEN ST. W. TORONTO, ONT.

Tel. AD. 1618

Šventadieniai: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Harry R. Ranks Company

W. Zaleschook — Laidotuvių Direktorius
Aukščiausias Patarnavimas — Prieinama Kaina
Patarnavimas 24 Valandas
455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

PRINCESS FASHION FURS
Designers and Creators of fine FUR GARMENTS
Restyling and Repairs
Workmanship Guaranteed
MODERN COLD STORAGE PLANT ON THE PREMISES
506 Queen W. 750 Yonge
AD. 8884 RA. 8971

Žvaigždės Choras Rengia Motinų Dienos

Paminėjimą

Sekmadienį, Gegužio 8 Dieną

Lietuvių Svetainėj

(160 Claremont St.)

Programa susidės iš dainų, muzikos ir šokių.

Visus Toronto lietuvius kviečiame atsilankyti ir prisidėti prie motinų pagerbimo ir pasigerėti jaunų menininkų dainomis, muzika ir šokiais.

Pradža 8 valandą vakaro

Choro Komitetas

Kenedy Travel Bureau

Officialūs Jūrų ir Oro Linijų Agentai
Real Estate, Pilietybės Popierių,
Apdraudos ir Teisių Įstaiga

Mes Galime Gauti Jūsų Seimynai, Tėvams ir Nekuriems Kiems Giminėms Leidimus Atvažiuoti Kanadon. Galime Parduoti Jums Garlaivių ir Orlaivių Tiketus Oficialia Kaina Parūpiname Amerikon Įvažiavimo Dokumentus, Pasportus, Vizas. Siunčiam Pinigus po Visą Pasaulį.
Greitas Patarnavimas

296 Queen Street West, Toronto

Tel. EL. 8636

BERGMAN FUR CO.

Lietuviškai Kalbąs Kailininkas

Kailiniai Pagaminami Tiesiai Dirbtuvėj, Pagal Jūsų Pasirinkimą ir Mierą

Mes Turime Visokių Rūšių Futrų

Mes Taipgi Perdirbame ir Sutaisome. Darbas Garantuojamas, Moderniškas. Šaltas Padėjimas Vasarai
291 Dundas St. W. (Ties McCaul), Toronto
EL. 6509

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksines ir sidabrines prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272½ Queen St. W., Toronto

Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

Kaina prieinama. Darbas garantuotas
Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

Pranešimai

Windsor, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 10 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužio 8 dieną, 1 valandą po piet.

Visus narius prašome atsilankyti.

Valdyba

Toronto, Ont.

Moterų Žiniai

Toronto Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės mėn. 8 dieną, 3 valandą po pietų, 160 Claremont St.

Visos narės ir norinčios įsirašyti kviečiamos atsilankyti. Po susirinkimo bus šilų gėrimų ir užkandžių.

Valdyba

Laimėjimai Atidėti

Toronto lietuvių organizacijų švietimo komisijos laimėjimai, kurie turėjo įvykti šio mėnesio 14 dieną, dėl tam tikrų priežasčių, atidėti į gegužio 28 dieną.

Platinkit tikėtėlius iki tos dienos. Pasisitenkit sugražinti visus, kad kiekvienas galėtų dalyvauti laimėjimuose.

Šviet. Komisija

Delhi, Ont.

Susirinkimas

S.D.D. 6 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužio 8 dieną, 7 valandą vakare, Lietuvių Klubu svetainėj Hawthrey.

Visi kuopos nariai ir narės kviečiami atsilankyti aptarimui draugijos reikalų ir užsimokėjimui narinių duoklių, nes birželio mėnesį susirinkimo nebus.

Valdyba

Susirinkimas

Lithuanian Social Welfare Club visuotinas narių susirinkimas įvyks gegužės mėn. 15 dieną (t.y. sekmadienį), 6 valandą po pietų, Hawthrey kaime nuosavos svetainės patalpose.

Susirinkimo dienotvarkėje yra numatyta aptarti daug aktualių skubių reikalų.

Kviečiami atsilankyti klubui pritarianti ir norinti įstoti į klubą nariais-šėrininkais bei rėmėjais.

Prašom visus atvykt punktualiai.

Narių dalyvavimas būtinas.

L.S.W. Klubu Valdyba

LIETUVOS PAVASARIS

(Atkelta nuo 3 pusl.) galima pavačinti respublikos pavasariu, lietuvių tautos pavasariu. Naujas džiaugsmingas gyvenimas žydi, stip-

Toronto ir Apylinkės Lietuvių Žiniai!

BANGOS CHORAS, UŽBAIGDAMAS SEZONĄ,

RENGIA LABAI PUIKŲ

KONCERTA

Sekmadienį, Gegužio 15 d.

Temple Teatre -- 300 Bathurst St.

Koncerto programa bus turininga. Choras dainuos 19 dainų. Bus perstatytas vieno veiksmo vaizdelis "Eisim Vilko Ieškot". Vaizdelis su dainomis ir šokiais. Vaidina visas choras. Taipgi šoks mūsų jauni baletistai M. Balytė ir F. Laurusevičius; dainuos mūsų solistai R. Strazėvičiūtė ir gros M. Gebinetas.

Kviečiame visus nepraleisti šios progos. Šis parengimas bus paskutinis didesnis parengimas šį sezoną.

Pradžią 7.30 val. vakaro

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirma Kuopa Rengia Moterų Pajū Baliu

Šeštadienį, Gegužio 7 Dieną

Lietuvių Salėj

(160 Claremont St.)

Šokiams Gries Gera Muzika

Visos moterys ir merginos prašomos atsinešti pajū arba keikų su vitaminais, o visi vyrai ir vaikinai — ateiti ir pasivašinti tais pajūais ir keikais. Bus kavos užsigėrimui. Šis pajū balius bus paskutinis šį sezoną.

Vsi ateikit ir pasilinksminkit

Pradžią 8 valandą vakaro

Parengimų Komisija

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Vėl pradėjau siūti pagal užsakymą vyriškų žieminius ir vasarinius rūbus.

Seni ir naujai atvykusieji tautiečiai prašomi reikalui esant kreiptis pas mane. — Darbas garantuotas.

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

rėja klesti lietuviškoje žemėje.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, istirta akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: EA. 5924

M. W. Kellermann ADVOKATAS

371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. MU. 0191

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

A. GARBENIS
Fotografas

Jūsų Vestuvių Paveikslas

Linksmiausia atmintis Jūsų gyvenime.
Pigesnės kainos savo tautiečiams.

Telefonuokite dėl apointmento KE. 5361

LAFAYETTE STUDIO

2182 DUNDAS ST. W. TORONTO